

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini

Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir

Leto XXXVIII. Št. 244 (11.372)

TRST, nedelja, 7. novembra 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST PO JUGOSLOVANSKIH UKREPIH

Trežno odkrivanje lastne odgovornosti

Omejevalni gospodarski ukrepi v Jugoslaviji pri nas še vedno močno odmevajo in dokazujejo, kolikšna je bila in kolikšna je odvisnost Trsta in celotnega območja pasu od odprte meje za njegovo gospodarstvo. Toda kot je po eni strani udarec hud, saj gre za pravočrtno škodo, tako je po drugi strani zdravilni politični, gospodarski in druge dejavnosti pri nas iz utopičnih sanj, da se lahko stvari rešujejo same od sebe, stihijo, kot so se nekako reševale do sedaj in da so drugi, bolj kot Trst sam, dolžni reševati njegovo krizno situacijo, ki ni od večer ali od trenutka, ko so začeli veljati jugoslovanski ukrepi. Razgledani gospodarski in daljnovidni politiki so že leta nazaj ugotovljali in opozarjali, da obstaja v nekaterih tržinskih krogih nevarno prepričanje, da se svet vrti okoli Trsta in da so mu zato vsi dolžni pomagati od Rima do Evropske gospodarske skupnosti in Združenih držav Amerike, češ, saj gre vendar za zadnjo postojanko »svobodnega sveta« proti vzhodu.

Neizbežna posledica takega prepričanja in miselnosti je bilo čakanje na mano v varljivem pričakovanju injekcij za katere se ve, da trenutno lahko prinašajo olajšanje bolnemu organizmu, na daljši rok pa samo še bolj razjedajo njegovo tkivo.

Eno takih injekcij je predstavljala konjunkturna trgovina z masami jugoslovanskih kupcev, ki je prinašala po določenih zneskih računov okrog 800 milijard lir letno in čeprav največji del tega denarja, razen v obliki zaposlovanja, ni prinašal ustreznih koristi skupnosti, je vendarle ustvarjal občutek olajšanja v mestu, ki je po vojni ostalo praktično brez gospodarskega potenciala s paraliziranim pristanom in hirajočo industrijo, z odhajanjem najkvalitetnejše delovne sile drugam, z naraščanjem številca delavcev v dopolnilni blaginji, s predimenzioniranim birokratskim aparatom, in kar je še najbolj usodno — z miselnostjo obrneno v preteklost in obremenjeno z anahronistično provincialnostjo in nacionalizmom.

In vendar ni mogoče trditi, da se Trst in celotnemu območju področju niso nudile stvarne možnosti za odpravo njegovega gospodarstva in za izpolnjevanje vloge, ki mu jo omogoča geopolitična lega. Toda resnica je, da Trst in vplivni del njegovih političnih in ekonomskih dejavnikov niso imeli hotel ali tudi znal izkoristiti prav zaradi te zaprtosti in zaradi ideoloških predsodkov, ki so vodili v nasprotno smer, v zaostrovanje že tako težkega položaja, v zastupljanje odnosov, v oholost do sosedov, v krepitve političnega in gospodarskega egoizma, v zavračanje pomembnih priložnosti. Tisti, ki so na vse te manifestacije opozarjali in pozivali k stremženju, so bili žal v manjšini in odrinjeni od političnega in gospodarskega vpliva.

Danes je škodljivost takega držanja še bolj na dlani, kot je bila v teh poslednjih letih. In če naj sodimo po reakcijah na posledice jugoslovanskih omejevalnih ukrepov in sploh na posledice svetovne gospodarske krize, ki jo Italija prav tako hudo občuti, je spoznati, da je škodljivost začela končno vendarle navedajti k razmislenju, ki objektivneje iskano odgovornost, k odkrivanju lastnih odgovornosti in napak. Glasovi, ki so hoteli tudi sedaj nastati položaj izkoristiti za protijugoslovansko gonjo, so ostali osamljeni. Resnost položaja ne dovoljuje lahke demagogije, pač pa narekuje okrepitev naporov za premostitev težav, ki ne morejo biti enostranski, pač pa morajo izhajati iz obojestranskih interesov kakor jih je ustvarila odprta meja in kakor jih narekuje današnja gospodarska soodvisnost povsod po svetu in nič manj pri nas.

Zato tudi prevladujoče stališča, da ima Jugoslavija vsa pravila sprejemati ukrepe za obrambo svojega gospodarstva predvsem svoje plačilne bilance, da pa to ne sme navedajti odnosov med sosednjimi državama in sosednjimi področji in da so interesi na obeh straneh preveliki in prepomembni, da ne bi morali narediti vse kar je mogoče, da se odprta meja ohrani, izboljšanje ob njej pa dvigne na višjo raven gospodarske kooperacije od tiste, ki jo je doslej predstavljala drobna trgovina z jugoslovanskimi krogom. Korak od tega stališča do spoznanja, da so tako višji raven odnosne osimski sporazumi instrument, ki ga je treba usposobiti in izkoristiti, ni mogel biti

velik. V deželnem svetu, ki predstavlja strankarsko, politično in posredno tudi gospodarsko najširšo pahljačo družbenih komponent in interesov v deželi, je bila o tem izrečena pravična in skoraj soglasna beseda. Kot doslej ob se nobenih priložnostih je odmevala v razpravi, in dobila potem odraz v resoluciji ugotovitve, in to tudi s tiste strani, kjer so bili nasprotni glasovi še do predčerašnjim prevladujoči, da so osimski sporazumi resna stvar in da je njihova vrednost v širokih možnostih gospodarskega sodelovanja. Te možnosti so izrecno nakazane v členih 9 in 10, ki govorita o izdelavi potrebne študije za izboljšanje gospodarskega sodelovanja na mejnih področjih (čl. 9) in o skupnem zanimanju za hitrejši razvoj ekonomskih odnosov, zlasti z uresničevanjem dolgoročne industrijske kooperacije v vseh oblikah, vključno tudi skupna vlaganja (joint ventures), z razvijanjem širšega sodelovanja na področju izmenjave tehnologije, skupnih raziskovanj in uporabe osnovnih gospodarskih bogastev in energijskih virov (čl. 10), dodamo pa lahko še člen 7, ki govori o racionalnem sodelovanju med lukami severnega Jadrana itd.

Naravno in prav je, da Trst in dežela iščeta tudi druge poti za pozitivno svojo gospodarstva v krizi. Toda pri tem je še posebej spodbudno, da so vedno številnejši tisti glasovi, ki nasproti zahtevam po olajšavah in privilegijah, postavljajo lastno iniciativnost, lastno podjetnost, ki zahtevajo od gospodarskih in političnih dejavnikov pogum in odprtost predvsem tja, kjer je lahko najbolj konkretna.

Odprta meja je prednost, ki jo je treba razvijati in uveljavljati. Odprta meja je potrebna za obe strani zaradi preprečitve življenjske nujnosti, ki jo so jo omejevalni ukrepi na jugoslovanski strani tako drastično razgrnili in istočasno tako zgovorno potrdili. Daj, ko se obroč gospodarske krize neusmiljeno stiska in presega meje družbenih sistemov, še toliko bolj.

I.k.

PO TREH DNEH POSVETOVANJA NA BAZI

VELIKA VEČINA DELAVSTVA ZA SINDIKALNO PLATFORMO

Povsod izglasujejo hkrati skupščine dopolnila in resolucije

RIM — Posvetovanje na delovnih mestih o enotnem predlogu sindikalne zveze glede zaposlitve, davčne reforme in stroškov za delovno silo se je nadaljevalo tudi včeraj v tistih tovarnah, ki ob sobotah niso zaprte. Doslej se je skupščin udeležilo skoraj milijon delovnih ljudi (glasovalo jih je pa precej manj), ki so v veliki večini podprli platformo CGIL - CIL - UIL, dasi z nekaterimi dopolnilni in obvezujočimi pogoji. V sindikalnem vodstvu zatrjujejo, da je glasovalo za dokument okrog 84 odstotkov volivcev in sicer ne le v sektorju industrije, ampak tudi v javnih službah, trgovini in pri storitvah.

Na dosedanjih skupščinah v deželi Furlanije - Julijski krajini je bila udeležba in podpora večja v malih in srednjih podjetjih, slabša pa v velikih industrijskih obratih. V ladjedelnicah so dokument odobrili, toda ob precejšnjem nasprotovanju, medtem ko so v tovarnah gospodinskih in elektronskih strojev Zanussi in Pordenonu zabeležili zelo skromno udeležbo in platforma ni bila odobrena. Deželni tajnik CGIL Padovan je ob tem izrazil zaskrbljenost nad znamenjem nezaupanja, ki prihaja iz velikih podjetij.

V Lombardiji je doslej na več kot 1.000 skupščinah odobrilo predloge sindikata skoraj 41.000 delavcev, ali nekaj manj kot 79 odstotkov volivcev. Nekoliko manjša je bila podpora doslej v deželi Kampaniji (okrog 66 odstotkov), odločno krepkejša pa v Genovi in pokrajini, kjer se je izmed 11.000 volivcev izrazil za sindikalni predlog 83 odstotkov. Povsod so pa hkrati vnesli v dokument nekatere dopolnila ali izglasovali posebne resolucije, ki zadevajo davčno reformo, neobveznost prispevanja 0,5 odstotka plačbo v solidarnosti sklad, obrambo nižjih dohodkov in pa zaposlovanje mladenčev.

V zvezi s potekom posvetovanja

JUTRI NOV POSVET MINISTROV IN PARLAMENTARNE VEČINE

Spadolini bo zopet poskusil ohraniti vladno pri življenju

Formica nadaljuje polemiko z Andreatto - Razhajanja v vladnih strankah glede predčasnih volitev

RIM — Čedalje ostreje razprti med ministri in stopnjevanje nesoglasij in nediscipliniranosti vladne večine v parlamentu so prisilile predsednika vlade Spadolinija, da je iz Amerike sklical za jutri, takoj po njegovem povratku z državnega obiska v ZDA, nov posvet med gospodarskimi ministri in načelniki parlamentarnih skupin petstranske koalicijske. Spet bo moral vložiti vse svoje posredniške sposobnosti, da skuša izgladiti spore, ki se zdijo nespremljivi, tako da je, morda kot nikoli, na kocki sam obstoj njegove vlade. Zato je toliko bolj vprašljivo, ali mu bo to tudi tokrat uspelo.

Zoločna polemika, ki že dolgo čezposledje finančnega ministra Formico (PSI) in zakladnega ministra Andreatto (KD) in je prešla zadnje dni v pravočrtno prepričanje, se namreč tudi včeraj ni podela. Prav nasprotno: socialistični minister je z novimi izjavami pokazal, da ne gre morebiti za nespravljalivost težkih značev, ampak za osnovne in povsem nasprotno usmeritve gospodarske politike. Formica je poudaril, da je italijanske krize predvsem krivo naraščanje državnih izdatkov, ki ga je KD izkoristila za pridobivanje glasov in je dolž Andreatto, da hoče še vedno ščititi »pravicami davčnimi oprostivami« bogataše.

KD je očital, da zavira uspešne davčne reforme, uvedbe zapošlevalnih blaginj, obdavčitev finančnih rent in velikih premoženj, skratka vse ukrepe, ki bi uveljavili večjo davčno pravičnost. Finančni minister je zavrnil, da bi moglo bremena onemogočati državnega deficita zvrata na vse državljane, ravne in bogate, v enakih meri. Zanimal je, da bi se zavzemal za »zamrzitve« državnih zadolžnic, potrdil pa je, da bi jih bilo treba obdavčiti, kot vse finančne nalozbe, ki prinašajo dohodek.

Toda nesoglasja obstajajo tudi v samih vladnih strankah, tako glede posameznih ukrepov za izhod iz gospodarske krize, kot v zvezi z rešitvami politične krize. Odgovorni za gospodarska vprašanja pri PSI Forte je za primer proti obdavčitvi državnih zadolžnic, ki jo predlaga njegov tovariš Formica. Craxi je tudi večkrat previdno dejal, da se ne o-

tem ko pri liberalnih tajnik Zanonu poziva k odgovornosti, njegov namestnik Bignardi pa je za predčasne volitve. Glasilo KD nasprotuje vladni krizi, Donat Cattin pa predlaga nujne volitve. Celo načelnik poslancev KPI Napolitano ugovarja, da bi morebiti predčasne volitve prinesle razjasnitve in omogočile pomembne spremembe, sprčo dejstva, da so sedaj razhajanja v vladni glede temeljnih vprašanj gospodarske in socialne politike nepremostljiva. O resnosti položaja priča tudi dejstvo, da je tajnik PSI Craxi obiskal včeraj predsednika republike Pertinija.

grev za predčasne volitve, čeprav je priznal velike težave, v katerih »plava« vlada, socialistični ministri De Michelis in Aniasi pa sta nasprotno zadržila, kot sicer tudi Formica, da je treba sklicati k odločitvi volitve. Le republikanci in socialdemokrati so trdno na liniji, da sedanja vlada nima alternative, med-

V OKVIRU PREISKAVE O POGREŠANIH ITALIJANIH V ARGENTINI

Sorodniki »desaparecidosov« v Rimu včeraj prvič pričali pred sodnikom

Razprava v senatu šele čez teden dni - Argentinska hunta haje pripravljena spregovoriti o tem vprašanju - Vrsta žrtv med časnikarji

RIM — Namestnik državnega pravdnika Antonio Marini je včeraj nadaljeval z zasliševanjem oseb, ki so pričale o izginotjih Italijanov in Argentinec v italijanskem poreklu v Argentini. Zaslišal je sorodnike 18-letnega Lenziya, ki je izginil 23. novembra 1976, Cristino Mihuro, ki je v preteklih dneh prva vložila na sodišču prijavo zaradi izginotja moža, Rufio, ki je leta nič ne ve o svojem bratu in učenjav vse dokumentacije, ki je v zvezi z »desaparecidosi«. Zunanje ministrstvo je namreč zagotovilo sodišču vsa sodelovanja in pomoč ter mu je že dalo na razpolago vsa potrebna dokumentacija.

Kot smo že poročali bo o pogrešanih Italijanih v Argentini razprava v senatu šele čez teden dni. Argentinska hunta haje pripravljena spregovoriti o tem vprašanju - Vrsta žrtv med časnikarji

Spadoliniju v ZDA častni doktorat

RIM — Italijanski ministrski predsednik Spadolini je zaključil svoj uradni del obiska v ZDA in ga nadaljuje v zasebni obliki. Po uradnem delu obiska pa se je vrnil v Italijo zunanji minister Colombo, ki je ob svojem prihodu na rimsko letališče izjavil, da je v Washingtonu beseda tekla predvsem o odnosih med vzhodnimi in zahodnimi državami ter o ekonomskih sankcijah ZDA proti nekaterim njihovim zaveznicam.

Predsednik vlade Spadolini pa je svoj zasebni del obiska nadaljeval najprej v New Yorku, nato je odpotoval v San Francisco, kjer so mu predali mestne ključe, na berkeleyski univerzi pa so mu podelili častni doktorat za zasluge na zgodovinskem področju.

Spadolini bo svoj obisk zaključil danes v Los Angelesu, nato pa se bo preko Londona vrnil v Italijo.

pravil tudi italijanski senat, vendar, kot vse kaže, se to ne bo zgodilo prav kmalu. Delovni kolegator senata je namreč izredno zgoščen in skoraj gotovo je, da do razprave ne bo prišlo pred 15. novembrom.

Medtem poročajo iz Buenos Airesa o prvih znakih, da se v zvezi z »desaparecidosi« vendarle nekaj premika tudi v okviru tamkajšnje vojaške vlade. Medtem ko so v argentinskih vladnih krogih doslej o izginotjih osebah pretežno molčali (notranji minister Reston pa je celo izjavil, da v tej deželi tajnih pokopališč sploh ni in niso nikoli opravljali pokopov izven uradnih urnikov), poročajo nekatere časniki, da bi se bila tamkajšnja vojaška hunta vendarle pripravljena (pod določenimi pogoji) spoprijeti s tem vprašanjem. Rešitev tega vprašanja naj bi, po mnenju vojakov, temeljila na treh točkah: 1. politično odgovornost bi morala prevzeti vlada; 2. o vsaki pogrešan osebi bi morali izdati uradno poročilo; 3. o tistih primerih, kjer vlada ne bi mogla dati zadovoljivih podatkov, bi morali razpravljati sodisce; 4. politične stranke bi se morale obvezati, da ne bodo instrumentalizirale celotnega vprašanja.

Sicer pa poročajo iz Buenos Airesa, da so vojaški upravitelji države še posebej vzeli na piko časnikarje. V zadnjih letih so jih

Velika pridobitev za Škedenj

V Škedenju so sinoči odprli prenovljene prostore domačega KD Ivan Grbec. Na sliki (foto Magajna): predsednik društva Desiderij Svava pozdravlja številne domačine in goste. Poročilo o slavnosti na 2. strani

NA ZASEDANJU IZVRŠNEGA KOMITEJA

Santiago Carrillo včeraj odstopil z vodstva KPŠ

Volilni rezultati so ga dokončno porazili - Gerardo Iglesias verjetno novi generalni sekretar KPŠ

Santiago Carrillo

aretirali 47, skupno pa jih je izginilo kar 80. Časnikarsko združenje v Buenos Airesu je v svoji izjavi podčrtalo, da je bila med raznimi policijskimi kategorijami najbolj prizadeta prav novinarska.

RIM — Primanjkljaj italijanske trgovinske bilance je v prvih 9 mesecih letos dosegel 13.773 milijard lir, pri čemer imajo levi delež petrolej in kmetijski pridelki, za katere se je deficit povečal kar za 45 odstotkov.

RIM Italijanski zunanji minister Emilio Colombo bo v sredo, 10. novembra, obiskal Bejrut, kjer ga bo sprejel tudi libanonski predsednik Džemal.

Papež v baskovski deželi

MADRID — Papež Janez Pavel II. je včerajšnji dan preživel med Baski, ki so ga navdušeno sprejeli v svoji hrbitovi deželi. Med svojimi pastoralnimi obveznostmi papež seveda ni mogel mimo nasilja, ki pretresa še posebno ta košek Španije. Ostro je obsodil metode, ki jih baskovski teroristi uporabljajo za dosego sicer pravičnega cilja, ki ga papež vidi v evskadskem nacionalizmu in ki mu je zelo naklonjen tudi velik del baskovskega klera. Posebej se je obrnil k mladim in jih pozval, naj se ne pustijo zaslepiati z materialističnimi idejami in nasiljem, ki ga je, kot je poudaril, sam sam izkusil. Svojo pot je označil kot romanje za »spravo duhov«, saj vidi v tem glavno vlogo cerkve, ki mora biti predvsem misijonska, tako kot mora biti papež prvi misijonar. V tem smislu je pozval tudi k širšemu poklicnemu pristopu v vrste duhovščine in redovnikov, da bi z globoko vernostjo odvrnili nevarnost »praktičnega in teoretičnega materializma«, hkrati pa opozoril, da mora cerkev živeti v družbi in ceniti njene vrednote, ne da bi pri tem zamešala različne vloge in cilje.

Zaostrovanje na Poljskem

VARŠAVA — Sodeč po programih protestnih manifestacij, ki jih v posameznih pokrajinah napoveduje ilegalni tisk Solidarnosti, se na Poljskem pripravljajo novi valji vrenja. Za 10. november predvidena stavka naj bi bila le vrhunec protesta, ki se bo danes začel s proslavami oktobrske revolucije in bo trajal v drugo polovico meseca, hkrati pa bo nosila značaj plebisicita proti novemu sindikalnemu zakonu. Vse kaže, da tajne organizacije nedejo pušati odprti vrat za morebitno sporazumevanje in raje upajo v ponovno zaostrovanje družbenih odnosov, ki bi jo vsekakor pospešila huda gospodarska situacija.

V Varšavi in drugih industrijskih mestih, kjer te dni proslavljajo 65-letnico oktobrske revolucije, so oblasti medtem poostrele ukrepe za ohranitev javnega reda. Hkrati je poljska vlada začela široko diplomatsko akcijo v deželah varšavskega pakta in predvsem v SZ, da bi z njihovo pomočjo ublažila posledice poslabšanih odnosov z Zahodom in ameriških gospodarskih sankcij. Ne preseneča zato govor prvega sekretarja varšavske PZDP, ki je na svečanem koncertu v počastitev obletnice oktobrske revolucije prvič naravnost pripisal »mednarodno razsežnost« boju proti antisocialistični opoziciji.

Romuni priprli mejo

BUKARESTA — Romunski državljani očitno niso ravno navdušeni nad življenjem v lastni domovini. Že v preteklosti sta se zidovska skupnost in nemška manjšina krepko izseljevali iz te države, poleg teh pa tudi »pravni« Romuni; trenutno čaka baje na dovoljenje za stalno izselitev kar milijon Romunov.

Ker pa je med temi veliko število oseb z visoko izobrazbo, so romunske oblasti zadale upanju vseh tistih, ki bi radi odšli na tuje za stalno, hud udarec. Kdor se bo odšel izselil bo moral namreč plačati v tuji valuti vse stroške svojega šolanja, ki znašajo za univerzitetno izobraženega državljanca približno 20 milijonov lir, poleg tega pa bo moral tudi vrniti vse štipendije, če jih je prejemal, podpore itd. To pa še ni vse: ob odhodu iz države mu bodo zaplenili tudi vse nepremičnine in umetniške predmete, pa tudi drugi inventar kulturne vrednosti.

Očitno je, da bo po teh ukrepih Romunom pot za izseljevanje skorajda hermetično zaprta. Zakon tudi pravi, da bodo tiste, ki bodo ilegalno zapustili svojo domovino, pravno zasledovali, dokler ne bodo plačali svojih obveznosti. Verjetno pa bo tu država manj učinkovita.

MADRID — Generalni sekretar španske komunistične partije Santiago Carrillo je odstopil. Svojo neopredeljeno odločitev je sporočil na sestanku izvršnega komiteja KPŠ, ki je odstop sprejel; na njegovo mesto bodo verjetno imenovali 37-letnega Gerardo Iglesiasa, dosedanjega sekretarja partije v Asturiji.

Stari in preizkušeni lider španskih komunistov se je že pred časom znašel osamljen in obkrožen z nasprotovanji. Prelom s Sovjetsko zvezo in njenimi pristajajočimi strankami, hudi spori z večino baskovskih in katalonskih komunistov ter ohladitev odnosov s sindikati, so močno omajali njegovo, že skoraj karizmatično vlogo. Carrillov junjski manevar, ko je podal odstop, prepričan, da ga vedina ne bo sprejela — kar se je tudi zgodilo — je bil še zadnji pogost, da je rešil svojo kotplajočo se barko. Splošne volitve, na katerih je KPŠ s 23 zbirnic na komaj štiri sedeeže v parlamentu, so dokončno pokopale njegovo politično linijo, pa čeprav je takoj po porazu izjavil, da ne namerava odstopiti.

67-letni Carrillo je kljub temu obdržal svoje ostale funkcije: poslanec ter član izvršnega in centralnega komiteja KPŠ. Na včerajšnjem zasedanju ni sicer nihče naravnost zahteval njegove preda, vendar je bilo jasno sklepati, da se je krilo tako imenovanih evrokomunistov, ki želijo obnoviti španske partije, odločilo za priklon, da bi tako zavrli počasi za tisk KPŠ. Nekateri celo namigujejo, da je Carrillo prostovoljno sklenil zapustiti vodstvo stranke.

BEOGRAD — Član ZIS in predsednik komisije za koordinacijo ekonomskega sodelovanja med Jugoslavijo in EGS Janko Smole je v Beogradu sprejel šefa predstavništva EGS v Beogradu Hermana De Langea. Govorila sta o odnosih med SFRJ in EGS. Smole je bil s svojega sogovornika tudi informiral o zadnjih ukrepih, ki jih je podvzel ZIS.

BEOGRAD — Predsednik predsedstva SERJ Petar Stambolić je ob 65-letnici oktobrske revolucije poslal predsedniku prezidija vrhovnega sovjeta Leonidu Brežnevov brzojavko s čestitkami in željo, da bo nove uspehe prijateljskega sovjetskega ljudstva.

Brzojavki s čestitkami sta poslala tudi predsednica ZIS Milla Planinc in predsednik predstevstva ZKJ Mitja Ribičič.

Coloni v Zagrebu

ZAGREB — Deželni odborniki Furlanije - Julijske krajine načrtovanje in proračun Serga Coloni se je včeraj v Zagrebu stal s predsednikom komiteja: mednarodna vprašanja SR Hrvaške Marjanom Kukulčević. Gov je bil tudi o zadnjih jugoslovanskih gospodarskih ukrepih in Coloni je v zvezi s tem izrazil mnjenje, da bi kazalo opozoriti begrajske oblasti na potrebo po blažitvi ukrepov v zvezi s prehajanjem čez mejo, kar je po njegovem mnenju nujno še zlasti pripadnike italijanske narodno v Jugoslaviji.

POSLEDICA JUGOSLOVANSKIH OMEJITVENIH UKREPOV

Zaskrbljenost v vodilnih krogih SDGZ zaradi težkega gospodarskega stanja

Naša organizacija je spet diskriminirana pri posvetih na deželi - Občni zbor preneša na marec 1983 - Sklep, da se sestanejo vsi odbori sekcij

V prejšnjih dneh se je sestalo predsedstvo Slovenskega državnega gospodarskega združenja in razpravljalo o težkem gospodarskem položaju, v katerem so se znašala številna slovenska podjetja v Trstu in Gorici zaradi jugoslovanskih omejitvenih ukrepov. Člani predsedstva so v poglobljeni razpravi ugotovili, da je občitni v obeh pokrajinih že nekaj časa občutno gospodarsko stagnacijo, v nekaterih pokrajinih kot so avtomobilski, gradbeni, avtoprevozniki pa kar hudo krizo. Ukrepi, ki jih je sprejela jugoslovanska vlada za zaježitev gospodarske krize, pa so spravi v težave še celo vrsto drugih dejavnosti. V primeru, da bodo ti ukrepi dolgo trajali, pa bo recesija zaradi cikličnega postopka v gospodarstvu zajela čedalje širše kroge gospodarskih dejavnosti terciarnega sektorja. Predsedstvo je zato sprejelo sklep, da se nujno sestanejo vsi odbori sekcij, tako da se situacija preuči v vseh zornih kotih. Na sejo odborov sekcij so vabljivi tudi vsi tisti člani, ki imajo podjetje zaradi zadnjih ukrepov v težavah, zlasti se tiči, ki so pri siljeni uslužbe celo odpuščati.

ponovno diskriminacijo naše organizacije, kar nas ne sme pustiti ravnodušne. Predsedstvo je ob zaključku seje sklenilo, da se najavljeni občni zbor organizacije preloži na marec prihodnjega leta.

Kongres mestne sekcije SSK

Na Tržaškem so v teku kongresi sekcij Slovenske skupnosti, ki jim bo sledil prvi dne decembra pokrajinski stranski kongres. Mestna sekcija, ki povezuje člane in somišljenike s področja krajevnih svetov Kolonja - Škrljca, Novo mesto - Nova mitnica, Sv. Vid - Staro mesto, Stara mitnica in Kjadin - Rocol, bo imela svoj kongres v petek, 12. no-

vembra 1982, ob 20.15 na stranknem sejo v ul. Machiavelli 22 v Trstu. Poleg poročila o političnem položaju v mestu ter razprave bodo obnovili sekcijni odbor, izvolili pa bodo tudi delegate za pokrajinski kongres. SSK vabi k udeležbi člane in članice ter somišljenike, ki prebivajo na omenjenem področju.

Na medicinski fakulteti v Padovi je v četrti doktoriral naš bivši pevec in harmonikar dr. SERGIJ ŠTOKA. Ob tem pomembnem življenjskem dogodku mu čestilo pevec in učitelj pevskega zbora VASILJ MIRK.

ZARADI POMANJKANJA SREDSTEV TVEGAJO ZAPRTJE

Tržaška občina bi morala prevzeti centre za vzgojo in zaposlovanje

Skrb za fizično in psihično prizadetost ni več v današnjih časih nujno zlo, temveč obvezna moralna dolžnost napredne družbe. V to logiko spadajo tudi strukture, ki nudijo socialno pomoč hendikpiranim, ki skrbijo za njihovo vključevanje v družbo in jih usposablja za razna dela ali celo poklice. Tako delujejo med drugim že od leta 1977 na področju vzgoje in zaposlovanja trije Centri za vzgojo in zaposlovanje. Nastali so s finančno pomočjo, ki jo je Evropski socialni sklad dodelil tržaški pokrajini v okviru socialnega načrta EGS. Ti trije centri (Centro Educativo, Centro Occupazionale) skrbijo za kakih 60 lažje ali težje prizadetih ljudi v glavnem otrok, vendar pa je po praveprave velika škoda. Poudariti moramo, da centri delujejo le v mestu in okolici (eden je pri Sv. Soboti, drugi v ul. Francja pri Sv. Vidu, tretji pa v prostorih bivše Palatun v ul. Cantù, v bližini univerze). Taksen center manjka na Krasi, pa tudi marsikje drugje.

Kot smo že poročali: so se stvari okoli teh centrov in drugih podobnih ustanov v zadnjem času še zapletle. Z zdravstveno reformo so nastali konflikti glede pristojnosti te službe. Pristojni organi od konca lanskega leta ne dajejo več podpora centrom EGS, kljub temu, pa so centri nadaljevali svojo dejavnost.

ker si je zanje prevzela skrb tržaška pokrajina. Po zakonu pa bi morala te Centre za vzgojo in zaposlovanje prevzeti tržaška občina, a tega še ni storila, tako da tvegaajo zaradi pomanjkanja denarnih virov s koncem tega meseca dokončno zaprtje.

«To bi bila izredno velika izguba» nam je v pogovoru povedala koordinatorka CEO «Casa del Giovane» pri Sv. Soboti, Francesca Ianesich, «saj smo si v teh letih pridobili zelo dragocene izkušnje pri delu s prizadetimi in v prizadevanjih za njihovo vključitev v družbeno tkivo, konkretno v rajsko stvarnost. Tu namreč razvijamo svoje aktivnosti na več načinov, pa tudi na več ravneh. Prva je seveda fizična rehabilitacija z dejavnostjo v telovadnici, bazenu ali cestu z jahanjem, kot smo v zadnjem času uspešno preizkusili. Nato skrbimo za socialno vključevanje prizadetih s prirejanjem raznih manifestacij in praznovanj na ravnih ravni, ter zabav pa se udeležujejo vsi prebivalci. Nadalje prirejajo naši socialni delavci tečaj za delovno pripravo, kot so n.p. krojaški ali mizarški tečaji. Poleg tega jih pripravljajo za solo ter jim pri tem vesterstransko pomagajo. Zato bi bilo res škoda, ko bi morali sedaj zapreti, saj smo po več letih s pridobljenimi izkušnjami končno organizirali učinkovito mrežo za oskrbo in pomoč potrebnim, praksa pa je pokazala, da se vključevanje lepo izteka, saj je sedaj normalno, da dajejo n.p. naši zunanji sodelavci lekcije kitare ali pa klavirja tako prizadetim, ki so vsakdanji gostje našega centra, kot tudi zunanjim, »normalnim« ljudem, ki to dejstvo sprejemajo povsem naravno». Je zaključila koordinatorka centra pri Sv. Soboti Francesca Ianesich.

Dodaj bi se to, da je center že vrsto let pravo zbirališče mladim, mladi pa igrajo kosarko, nogomet, pa tudi na kitaro ali druge glasbene instrumente, saj so vrata odprta prav vsem in ta je tudi bil prvotni namen koordinatorkinje centra: iz središča za umsko in fizično prizadete ustvariti zbirni decentralizirani rajski center za vse, kjer bi se vsi čutili enaki ter en sprejemali druge naravno, brez spotalajnih pogledov.

Dušan Jelincić

Na Proseku priprave na martinovanje

Na Proseku se v teh dneh mrzlično pripravljajo na proslavitev dneva vaškega patrona sv. Martina. Martinovanje se bo letos začelo v sredo, dan pred vaškim praznikom, ko bodo v Sredci osmici odšli v smico, ki jo bosta letos upravljal pevski zbor Vasilj Mirk in domači

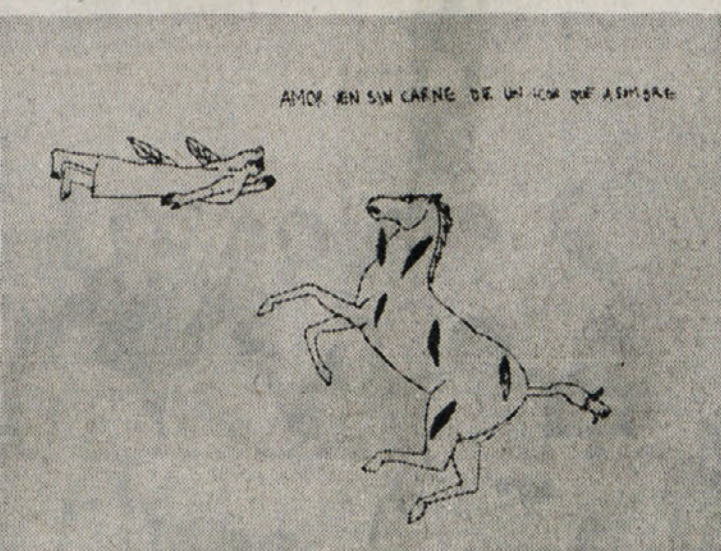
Danes, NEDELJA, 7. novembra ZDENKA
Sonce vzhaja ob 6.53 in zahaja ob 16.44 — Dolžina dneva 9.51 — Luna vzhaja ob 22.22 in zahaja ob 13.04.
Jutri, PONEDELJEK, 8. novembra BOGOMIR

Vreme včeraj: najvišja temperatura 10.2 stopinj, najnižja 6, ob 18. uri 6 stopinj, zračni tlak 1020 mb, ustaljen, veter 48 severozahodnih s sunki 65 km na uro, vlaga 72-odstotna, nebo jasno, morje močno razbura, temperatura morja 16,3 stopinj.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLIČI
RODILI SO SE: Stefana Barnaba, Daniele Pini, Isabella Imperiali, Massimo Ravasini, Martina Bin. UMRLI SO: 95-letni Ugo Cappelletti, 82-letni Giovanni Mahne, 74-letna Maria Michelazzi vd. Dreogna, 81-letna Margherita Serafini vd. Cussito, 86-letna Angela Buzek vd. Pontelli, 79-letni Ferdinando Nicon, 79-letni Francesco Vatta, 75-letni Vladimir Vacklić, 64-letni Milan Škabar, 74-letna Giovanna Kodrić pr. Obitirski, 76-letna Vittoria Torre pr. Mejak, 78-letna Anna Tui vd. Tul, 74-letni Carlo Besednjak, 58-letna Gina Zidarich, 79-let

OTVORITEV BO V ČETRTEK, 11. NOVEMBRA

V Galeriji Tržaške knjigarne bo razstavljala Metka Krašovec

Galerija Tržaška knjigarne nam pripravlja novo razstavo. Z otvoritvijo, ki bo v četrtek, 11. novembra, bo tudi potrdila dinamiko svojega delovanja. Posamezne razstave doslej niso trajale več kot tri tedne, saj je tudi prav, da je v teh prostorih vedno kaj novega in zanimivega. Prava novost za tržaške galerije in sploh za našo umetniško stvarnost bodo risbe in slike Metke Krašovec.

Metka Krašovec se je rodila leta 1941 v Ljubljani in je diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani leta 1964. Nato je obiskovala specialno za slikarstvo pri Gabrielu Stupici in v šolskem letu 1966-67 bila na postdiplomskem študiju na Ohio University v Athensu v ZDA (skupaj s Tržanomom Edvardom Zajcem). Leta 1970 je končala specialno za grafiko pri Riku Debenjaku in v šolskem letu 1974-75 je bila na drugem postdiplomskem študiju v Royal College of Art v Londonu. Od leta 1977 uči na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Samostojno je razstavljala v največjih središčih Jugoslavije, v Avstriji, Veliki Britaniji, Nemčiji, na Nizozemskem in na Švedskem. Sodelovala pa je na vseh večjih razstavah sodobne jugoslovanske umetnosti po svetu, v Italiji, Franciji, Nemčiji, Avstriji, Veliki Britaniji, ZDA, Španiji, na Portugalskem, Irskem in drugje. Nastopala je namreč kot slikar in kot grafik. In tako, mimo dejstva, če so nam Krašovec risbe všeč, vemo, da je Metka Krašovec danes ena izmed najbolj reprezentativnih slovenskih likovnih ustvarjalcev srednje generacije.

Andrej Medved označuje aktualno delo M. Krašovec z »nomadizmom« in se s tem nanaša na »spopovedanje skozi domišljijo in umetnost, ki je lahko zgodba, stalno referiranje na prejšnji izdelek, je pa tudi citat, verz, ki risbo dopolnjuje in razlaga in se vključuje v figurativni prostor. In figurativnost je tu gola in ne samo, za radi golote teles, temveč je bistveno, primitivna in neizdelana. Golota je izjemna in prinaša hermafroditične luhbeenske reminiscence, da tako da ni ne šoka pred pari pedersost, ne najmanjšega občutka notranje užjetosti. (bg)

Zapadlost roka za kmečke prispevke

V sredo, 10. novembra, zapade rok za plačilo tretjega obroka kmečkih zavarovalnih prispevkov. Do tega termina bi morali zavarovalci poravnati tudi dva dodatna prispevka za zdravstveno oskrbo in pokojninski sklad. Vendar pa je pošiljanje na dom neizpolnjenih poštnih polnic v zamudi, tako da obstaja vprašanje, če bodo dostavljene pravčasno. Vsi zainteresirani naj si pregledejo katastrske liste, na osnovi katerih lahko izračunamo agrarni dodelek, ki je osnova za določitev višine dodatnega prispevka. Za izračun prispevka in vsa ostala potrebna sta interesenti lahko obrnejo na patronat Kmečke zveze INAC v Trstu.

B. S.

Pismo uredništvu

O poteku občnega zbora miljske sekcije PSI

Splošno uredništvo. Zdi se mi potrebno in nujno pisati o poteku občnega zbora sekcije Socialistične stranke Italije v Miljah, ki je bila sklicana 2. novembra 1982. Čudno se mi zdi, da pokrajinsko vodstvo ni poslalo povabi vsem sedmim odbornikom, ki so odstopili. Poslali so jih samo dvema. Nadalje smatram, da zbor ni bil sklican po statutarnih pravilih. Na zbor je bilo povabljenih deset članov, ki so se zbrali v prostorih, ki niso bili niti naskladni z zakonom, niti s statutarnimi pravili. Nekateri člani stranke so vložili protest proti takemu sklicanju občnega zbora, a nič ni pomagalo. Zbor so prisostvovali trije člani pokrajinskega vodstva in to tajnik Pittoni, Cardone in Seghena. Člani stranke, ki so statutarna pravila in zahtevati, da se zbor vodi po statutarnih pravilih.

Na zboru je bila razprava prav burna in po mojem mišljenju ne na visoki kulturni ravni.

Po burni in dolgotrajni debati je bil izvoljen nov odbor sekcije. Na žalost v nov odbor ni bil izvoljen noben Slovenec, medtem, ko je v starem odboru bil slovenski predstavnik.

MARJAN VATOVEC

Gledališča

VEDI
Danes, 7. t.m., ob 16. uri sedma predstava opere «Semiramide» (red G).

ROSSETTI
Danes ob 18. uri (red II. nedelja) «L'affaire Dantoue» Stanislawe Przybyszewski. Rezervacije za ponovitve do 9. novembra. V abonmaju odrezek št. 1. Jutri počitek. V torek ob 20.30 isto delo.

Gledališka sezona 1982/83: abonmaji za deset predstav s popustom za delavce, študente in upokojence. Informacije pri osrednji blagajni v Pasaži Proti 2, tel. 68.311, 69.406, 56-700.

CANKARJEV DOM (Ljubljana)
Srednja dvorana
V torek, 9. t.m., in v četrtek, 11. t.m., ob 19.30 Folklorna skupina Emona.

Okrogla dvorana
Jutri, 8. t.m., ob 17. uri: Kosovo - republika? — Javna tribuna.
V četrtek, 11. t.m., ob 20. uri: Kantavtorica Mateja Kolečnik s prijatelji.

Retrospektiva slovenskega etnološkega filma
V sredo, 10. t.m., ob 17. uri: Prvi metri slovenskega filma, kratki filmi Metoda Badjura, Triglavski strmine.

Ob 19. uri: Filmi Božidarja Jakca.
Ob 20.30: Filmi slovenskih etnoloških institucij.

Festival športnega in turističnega filma
Od jutri, 8. t.m., ob 20. uri: Java Surfing (ZDA), Gora Huashan (Kitajska), Sodniki (ZSSR). Aj takvi bivalni spor (CSR), No World for Man (ZDA), New York (Francija).

V torek, 9. t.m., ob 20. uri: Stadion (Belgija), Antiquities (ZDA), Quand l'homme joue a l'oiseau (Francija), Franz Klammer (Poljska).

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu vsak dan, razen nedelje, od 9. do 14. ure in od 17. do 19. ure oziroma do začetka predstave. V soboto od 9 do 13 ure.

Kino

Cappella Underground zaprto
Ariston 15.30 «Il mondo nuovo». M. Mastroianni, H. Schygulla in E. Manno. Jutri ob 17. uri.

Eden 16.00 «Io che tu sai che io so». A. Sordi, M. Vitti.

Nazionale 16.00 «La face della morte n. 2». Film za vsakogar.

Ritz 15.30 «Classe 1984». — noi siamo il futuro... e nessuno ci ferma. Prepovedan mladini pod 14. letom. Jutri ob 17. uri.

Grattacielo 16.00-22.15 «Grand Hotel Excelsior». A. Celentano, E. Montesano, C. Verdone, E. Giorgi.

Fenice 17.00 «Sesso e volentieri». L. Antonelli, J. Dorelli.

Mignon 15.00 «Il drago del lago di fuoco». Disneyjeva risanka. Jutri ob 16.30.

Filodrammatico 14.30 «Batman dal pianeta Eros». E. Spedevan mladini pod 18. letom.

Aurora 16.00 «Obiettivo mortale». S. Comer.

Capitol 16.30 «Quattro passi sul lenzuolo».

Cratello 16.30 «Porca vacca». Renato Pozzetto.

Moderno 16.00-22.00 «Poltergeist — demonične presenze». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Radio 15.30 «La mia svedese in calore». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 15.30 «Ricchi, ricchissimi praticamente in mutande». R. Pozzetto, Pippo Franco, E. Fenech. Jutri ob 16.30.

Lumiere 15.30 «Il tunnel dell'orrore». Prepovedan mladini pod 14. letom. Jutri ob 16.30 «Il paese incantato».

Società del concerto — Tržaško koncertno društvo priredi jutri, 8. t.m., ob 20.30 v gledališču Rossetti koncert tria GAWRILOFF - BAUMANN - BESCH (Gawriloff - violina, Baumann - rog, Besch - klavir).

Čestitke

Jutri bo praznovala TANJA rojstni dan. Vse najbolje ji želita sestrini Damjana in družina.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228.124; Bazovica: tel. 226.165; Opčine: tel. 211.001; Prosek: tel. 225.141; Božje polje: Zgonik: tel. 225.596; Nabrezina: tel. 200.121; Seshan: tel. 209.197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732-827, predpriznanična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68-441.

LOTERIJA

Bari	42	72	10	4	47
Cagliari	75	44	6	85	85
Firenze	69	43	89	50	22
Genova	51	19	32	16	10
Milan	78	73	62	24	14
Neapelj	53	34	32	31	37
Palermo	75	13	7	2	48
L'im	8	24	32	86	48
Turin	72	33	40	15	63
Beneke	30	51	21	44	72

ENALOTTO

X 2 2 X 2 X 2 1 1 X 1
KVOTE
12 — 21.386.000 lir
11 — 705.700 lir
10 — 64.900 lir

VASKE ORGANIZACIJE IZ BOLJUNCA

vabijo danes na

PROSLAVO 35-LETNICE ODKRITJA SPOMENIKA NOV

Ob 16. uri sprejeto v «Gorice» do spomenika in polaganje venca; ob 17. uri kulturni program v gledališču F. Prešeren. Nastopajo učenci osnovne šole F. Venturini, dramski odsek in mešani pevski zbor F. Prešeren, moški pevski zbor Venturini in godba na pihala Breg.

GOVORILI BODO:

Sonja Gregori — za vaske organizacije;

Anica Udovč — v imenu Zdrženja aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju;

Arturo Calabria — predsednik pokrajinske sekcije VZPI-ANPI

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE

IVAN SERGEJEVIČ TURGENJEV

MESEC DNI NA VASI

V četrtek, 11. novembra, ob 20.30: Abonma red A in E.

V petek, 12. novembra, ob 20.30: Abonma red B in F.

V soboto, 13. novembra, ob 20.30: Abonma red C in G.

V nedeljo, 14. novembra, ob 16. uri: Abonma red C in G.

GLASBENA MATEJA TRST

Sezona 1982/83

2. abonmajski koncert

V sredo, 10. novembra 1982, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

KONCERTNA IZVEDBA

B. Bartók

SINJEBADEC

Zlata Ognjanović, sopran

Ivan Sanein, bas

Milivoj Šurbe, klavir

Prodaja vstopnic uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

Smučarski odsek SPDT vabi v petek, 12. t.m., — Gregorčičev dvorano (ul. sv. Franciška 20/2) na

sejem rabljene smučarske opreme

ki bo ob 17. uri in na predstavitev smučarske sezone SPDT

ki bo ob 20.30. Na sporedu bo med drugim film o spustu z Mac Kinley in razdeljevanje vpisnih pol za smučarski tečaj SPDT. Vabljeni!

SLOVENSKI KLUB V TRSTU

Ul. sv. Franciška 20/2

vabi v torek, 9. novembra, ob 20.30 v Gregorčičev dvorano

BAUHAUS 82:

dediščina nemškega konstruktivizma 50 let po zaprtju šole

Peter Krečič kot zgodovinar in August Cernigoj kot član šole nam bosta orisala smernice konstruktivizma in njegove živje dejavnike v naši kulturi.

August Cernigoj bo razstavljala dela iz tega obdobja.

KD VESNA

prireja v soboto, 13.11. ob 20.30 v domu A. Sirkva v Križu odprtje razstave slik

ALBERTA SIRKA

Vabljeni

SEIKO

DOXA

TRST

Ulica Spodnja 12
Tel. 60.252

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika

Viki

foto-kino

kontaktne leče

Ulica Buonarroti 6 (prečna ul. Rossetti)

TRST Telefon 77.29.96

SEIKO

DOXA

TRST

Ulica Spodnja 12
Tel. 60.252

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika

Viki

foto-kino

kontaktne leče

Ulica Buonarroti 6 (prečna ul. Rossetti)

TRST Telefon 77.29.96

70. življenjski jubilej pevovodje Draga Petarosa

Med ljudmi, ki so najgloblje zaljubljeni v kulturno prosvetno delo v Borštu in Zavrčju, je organiziral in petovodja Draga Petarosa iz Zavrčja, ki praznuje te dni pomemben življenjski jubilej: 70-letnico. Zaradi njegovih prireditev in za sluz za borštansko kulturno stvarnost in priljubljenosti ki si jo je s svojim dragocnim delom pridobil med vaščani, pa tudi v naši širši skupnosti, je njegov uraznik na nek način tudi uraznik vseh Borštanov.

Njegovo življenje je bilo že v mladini nog poverzano z glasbeno dejavnostjo. Bilo je spomladni leta 1930, ko se je Draga Petarosa, takrat komaj 17-letni mladček, lotil z velikim veseljem in navdušenjem glasbenega študija. Njegov prvi učitelj bil Stane Velič. Pod njegovim vodstvom (poučeval ga je brezplačno, za kar mu je ostal današnji jubilar trajno hvaležen) je mladi nadarjen in marljiv učenec hitro napredoval tako da je že istega leta, po komaj šestmesnem študiju, na dan hvaležnosti, prvič sedel za orgle v borštanski cerkvi. Od tistega prvega nastopa je poteklo že več kot petdeset let, Drago pa še vedno in ob vsaki priložnosti z veseljem in ljubaznostjo ter vnemstjostjo in poztvornostjo, ki sta ga zmeraj označevali, zagira na orgle. S prav takšno vnemstjo se je že v mladini letil oprijel pevovodske dejavnosti in tudi ta ljubezen mu je ostala do današnjih dni. Gojil jo je tudi v težkih časih fašističnega terorja. Kljub tveganju in nepestranosti, varnostnim, katerim se je izpostavljal, je imel tedenske vaje s cerkvenimi pevskimi zbori, ki se tedaj šteje ob 40 članov in je poleg nabožnih prepeval tudi na

rodne pesmi. Poleg cerkvenega je po vojni dolgo let vodil pevski zbor Slovenec. Velikokrat je nadomestil organista v Ricmanj, kjer je ob enem vodil zborovski petje. Danes spet vodi ricmanjski zbor «Sloveci».

Vse to je danes globoko prisotno v zavesti ljudi, ki jim je bil učitelj in prijatelj in vsi mu zato od srca čestitajo k pomembnemu življenjskemu jubileju z željami, da bi še dolgo ohranjal in gojil ljubezen do slovenske pesmi. Tem voščilom in željam se pridružuje tudi naš dnevnik.

PREUDJEM IRPEF - ILOR '82
30. novembra 1982 zapade rok za plačilo predjuma IRPEF in ILOR za leto 1982. Predjem mora plačati vsak davkoplačevalec, ki je v letu 1981 bil dolžan več kot 100.000 lir IRPEF in/ali več kot 40.000 lir ILOR. Predjem v višini 92 odst. vsote IRPEF in/ali ILOR, ki jo je vsak davkoplačevalec bil dolžan za leto 1981, bo treba tudi letošnji plačati z bančnim pooblastilom. Kmečka zveza obsega, vse svoje člane, ki so se poslužili njenih uradov za izpolnjevanje davčne prijave (Mod. 740) za leto 1981, d. jim bo v prihodnjih dneh pisмено sporočila vsoto predjuma, ki jo so morobito dolžni za leto 1982.

Enajsti literarni natečaj Mladike

Revija Mladika razpisuje nagradni literarni natečaj za izvirno še neobjavljeno črtico, novelo ali ciklus pesmi poljubne vsebine. Rokopisi je treba poslati v dveh čitljivih pretpisanih izvodih s priporočeno pošiljko na naslov Mladika, Ul. Donizetti 3, 34133 Trst, do 31. decembra 1982. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z geslom ali šifro. Točni podatki o avtorju in naslov naj bodo v spremnem pismu, opremljenem z istim geslom ali šifro.

Lid natečaja, ki predvideva denarne nagrade in je odprt vsem, ne glede na bivalistič, bo razglašen ob slovenskem kulturnem prazniku — Prešerenovem dnevu na prvi prireditvi in po časopisu ter po sporočenih z osebnim pisemnim nagradjem. Vsi teksti ostanejo v lasti Mladike. Nagradjena dela bodo objavljena v letniku 1983. Objavljena bodo lahko tudi drugi dela, za katera bo komisija mnenja, da so primerna za objavo.

Včeraj — danes

ni Rodolfo Cattonaro, 72-letna Gianina Biondi vd. Handl.
OKLIČI: izdelovalec oken Daniele Balbi in hšna pomočnica Rossing Berit Pedersen, strugar Bruno Cassanelli in frizerica Alessandra Hlastan, študent Pietro Cusma in urad-

nica Marina Gregoris, trg. potovalec Stefano Tamaro in študentka Michela Abbona, trgovec Guido Sassoli in gospodinja Marina Russignan, uradnik Franco Gulli in uradnica Anna Pearesi, Stojan Udovč in Veronika Beceja, podčastnik J. V. Vincenzo Cervasio in uradnica Antonietta Canfora, ribič Edoardo Baldini in uradnica Caterina Palazzo, mehanik Giuseppe Lenardon in bolničarka Adriana Primosi, sofer Fulvio Pecile in uradnica Adriana Gull.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Dante 7, Istrska ulica 7, Ul. Alpi Giulie 2, Ul. S. Cillio 38, Nabrezina, Bazovica, Milje (Drevored Miramare 1).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Ginnastica 6 in Ul. Cavana 11.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana

NAŠA TELESNA KULTURA

Priloga PRIMORSKEGA DNEVNIKA o telesnokulturnem dogajanju v zamejstvu

Krasovke jurišajo na državni naslov

Bo Krasovim dekletom letos uspel veliki podvig, to je osvojitve državnega naslova v namiznem tenisu? Krasovke so letošnje prvenstvene nastope odlično začele in potrdile, da upravičeno jurišajo na državni naslov. Na sliki: Krasova postava: Damjana Sedmak, Sonja Doljak, Marina Cergol in Sonja Milič

Kje je meja našega vrhunskega športa?

Borova moška odbojarska ekipa se je po dolgem obdobju častnega nastopanja v drugi, v zadnjih dveh letih pa tretji ligi, letos odpovedala tudi prvenstvu C-1 lige.

Ni sicer prvič, da se to naše slovensko društvo odpoveduje nastopanju v kakovostnejših ligah, vendar ni dvoma, da je tokrat sklep vendarle dokončen, saj se obenem od odbojarskih igrišč dokončno poslavlja cela vrsta izvrstnih igralcev, ki so več kot desetletje zastopali Bor domala po vsej severni Italiji in delu Jugoslavije in dosegli uspehe, kakršne naš zamejski šport le redkokdaj beleži.

Kdor je bliže seznanjen s stvarnostjo moške zamejske odbojke, ve, da sicer boleča odpoved ni nepričakovana. Tudi ni tako dramatična, kot bi lahko kazalo na prvi pogled. Bor, kot vodilno moško društvo v zamejstvu, se namreč ni odrek odbojki kot taki, le da bo nastopal na nižji ravni, taki, ki jo sedanjí izbor mlajših

igralcev pač dopušča. Vprašanje je kvečjemu, zakaj ni v tem društvu zraslo več takih igralcev, ki bi lahko nadomestili v tisočih tekmah prekaljene veterane.

Odgovor menda zahteva nekoliko globljo analizo. Ni dvoma, da je to naše društvo, kot tudi vsa ostala društva, ki na Tržaškem in razen v zadnjem obdobju, tudi na Goriškem gojijo moško odbojko, v prejšnjem desetletju premalo, ali bolje rečeno, skoraj nič skrbelo za pomlad. To je vsem odbojarskim poznavalcem znano. Vendar objektivni razlogi, presegajo storjene napake. Vsakdo, ki se količkar spozna na odbojko, bo soglašal, da so bili Borovi »zlati« odbojkarji za naše razmere zares vrhunski igralci, ki so se uveljavili v obdobju, ko italijanska odbojka še ni prestopila praga profesionalizacije, ogromnih finančnih stroškov, skorajda znanstvenega pristopa k panogi.

Mar je bilo res pričakovati, da bi lahko eno samo društvo skovalo celo garnituro novih talen-

tov, z omejenimi sredstvi in vadenimi prostori («balon» so na »Prvem maju» postavili šele pred tremi leti) ter ob konkurenci drugih panog uveljavilo nove Veljake, Neubauerje, Kodriče? In ali je lahko eno samo društvo kos sedanjim zahtevam, ki jih postavlja nastopanje v drugi ligi v krogu profesionalnih nasprotnikov? Najbrž niti z bolj zastavljenim delom in ob širšem sodelovanju naše športne skupnosti bi si nihče ne upal trditi kaj takšnega.

Zamejskim športnikom, ki nam je pri srcu tudi usoda jugoslovanskega športa, je prav gotovo znan primer jugoslovanske košarske reprezentance. Primerjava ni neumestna. V matični domovini je proti koncu šestdesetih let in na začetku sedemdesetih zrasla izjemna generacija košarkarjev, ki so pobirali lorike po vsem svetu. A ta generacija je obenem zadušila vse naslednje

ALEKSANDER KOREN

(Nadaljevanje na II. strani)

Tudi letos zamejsko smučarsko prvenstvo

Prvi sneg je že pobelil nekatere vrhove, pričele so prihajati prve vesti o pripravah posameznih državnih reprezentanc, kot je običaj so naša društva tudi letos ali pa še bodo organizirala razne seje smučarske opreme, kar vse naznaja, da se tudi nova smučarska sezona bliža z naglimi koraki.

Kako se nanjo pripravljajo zamejska društva, kako bo potekalo zamejsko prvenstvo, bodo iz dneva v dan težje življenjske razmere negativno vplivale tudi na organizacijo in obisk raznih tekmovanj? O tem in drugem smo se pomenili s Stojanom Sosičem, prizadevnim in postrtovalnim športnim delavcem iz Križa, ki je obenem predstavnik smučarske komisije v tržaškem teritorialnem odboru.

V okviru zamejskega prvenstva je bilo lani na sporedu pet tekmovanj, ki so jih organizirala SK Devin in KD Lepi Vrh («7. pokal Lepi Vrh»), ŠD Mladina («Pokal Skdanc»), SPDT («Zimske športne igre»), SPDG («Kanin 82»), zadnji pa je bil na vrsti veleslalom za «2. pokal ZSSDI», ki so ga pripravila društva, ki sestavljajo smučarsko komisijo pri Združenju.

«So letos predvidene kakšne novosti, ali pa se boste držali lani preizkušene formule, in sicer petih tekmovanj?»

«Tekmovanja bodo v novi sezoni samo tri, in sicer v organizaciji SPDT (20.2. na Zoncolanu ali v Ravasclettu), ŠD Mladina (6.3. v Forni di Sopra) in zaključni veleslalom ZSSDI na Nevejskem sedlu (27.3.). Omeniti moram še, da se je društvom, ki sestavljajo smučarsko komisijo ZSSDI (SPDT, SPDG, SK Dvin in ŠD Mladina), letos pridružil tudi Breg.»

«Pri SK Devin in KD Lepi Vrh iz Uke se je lani rodila zamisel o tekmovanju, ki naj bi združilo smučarske klube iz Koroške, matične domovine in naše dežele. Za pobudo v organizaciji 1. prehodnega pokala «Bratstva treh dežel» se je zavezal tudi smučarski odsek ŠD Mladina. Kako bo letos s to pobudo?»

«To tekmovanje, ki ima v naših razmerah velik pomen, bo 6. februarja v Trzinu. To pa bo obenem edina preizkušnja, na kateri se bodo pomerili skupaj z nami tudi tekmovalci iz matične domovine in Koroške, saj bodo ostala

tri tekmovanja namenjena le zamejskim predstavnikom.»

«Lani se z udeležbo res ni mogel nihče pritoževati. Misliš, da jo bo mogoče obdržati na isti ravni?»

«Nisem preveč optimist. Zanimanje gotovo ni poleglo, vendar treba imeti pred očmi dejstvo, da tudi stroški nenehoma rastejo, kar se bo po mojem mnenju tudi poznalo na udeležbi.»

«V pretekli sezoni ste priredili tečaj za voditelje v alpskem smučanju. Boste za kaj podobnega poskrbeli tudi letos?»

«Konec prejšnjega meseca je bilo v Križu predavanje za smučarske sodnike, ki ga je priredila smučarska komisija ZSSDI in na katerem sta predavala tov. Trontelj in Žlebnik iz Ljubljane.»

Z udeležbo na tečaju smo zado-

Stojan Sosič

voljni, čez nekaj tednov pa bomo preverili, kakšno je znanje teh sodnikov. Poleg tega bo konec letošnjega leta ali v začetku prihodnjega v Kranjski gori tečaj za vadiatelje, ki bi ga tudi tokrat moral voditi priznani smučarski učitelj iz Kranjske gore Anton Albreht.»

«Kot si zgoraj omenil, nameravate še naprej iskati pomoč pri strokovnjakih v matični domovini. Ste s stiki z matično domovino zadovoljni?»

«S temi stiki in sodelovanjem smo zadovoljni, saj so precej dobri, vendar menim, da bi jih bilo treba še okrepiti, kar je tudi v obojestransko korist: mi bi se marsikaj naučili, oni pa bi bolje spoznali naše probleme in nasploh naše življenje.» (d.b.)

Pomanjkanje trenerjev - naša dolgoletna boleča rana

V razvoju našega športa je imel trener zelo pomembno vlogo. Marsikdaj je bil njegov doprinos odločilen. Ni malo primerov namreč, ko po njegovi zaslugi ni nastalo le posamezno moštvo, marveč celo društvo. Ko so naša društva ob valu navdušenja vrtoglavo rastle, se je seveda lik našega trenerja »ujemal« s tem entuziazmom. Trener je bil predvsem živa komponenta slehernega društva: organizator, vadiatelj, za svoje igralce ali igralke bolj »oče« kot strokovnjak; skratka, oseba, ki je v društvu opravljala nebroj poslov.

Njegov cilj je bil tedaj povsem jasn: vzgajati slovenske športnike v slovenskem duhu.

S tehničnim razvojem našega športa, ko smo v nekaterih disciplinah dosegli pomembne rezultate, prišlo tudi do spremembe »klisa« našega trenerja. Potrebnovali smo že strokovnjaka, pozneje pa celo profesionalca.

Če pa smo s posameznimi moštvi (Bor — odbojka, Bor in Kras — namizni tenis; Jadran — košarka; SK Devin — skiroške; Polet — kotalkanje itd.) dosegli bliskovit kakovostni skok, pa smo glede trenerskega kadra krepko zaostali.

Vzrokov za to je seveda več. Gotovo pa je, da smo v trenerski kader premalo vlagali; čeprav bi moral biti za nas trener ne samo vadiatelj posameznega moštva, temveč predvsem oseba, ki mu je

bili» toliko naših profesorjev telesne vzgoje, ki poučujejo na italijanskih šolah, so pa v naši športni stvarnosti povsem odsotni.

In nenazadnje, ki so vsi naši fantje in dekleta, ki so obiskovali VŠTK v Ljubljani in od katerih smo pričakovali veliko pomoč.

Aspektov vprašanja »pomanjkanja trenerjev« je še in še. Tokrat bi se lotili prav pri zadnjem — naši študentje VŠTK v Ljubljani.

To šolo je v vseh teh letih obiskovalo več naših fantov in deklet. Večina le-teh pa se je po prejeti diplomi odločila za delo v Sloveniji. Trem zamejcem, ki so ali pa študirajo v Ljubljani smo zastavili nekaj vprašanj.

● Kako to, da so se naši fantje in dekleta odločali in se odločajo za VŠTK v Ljubljani, čeprav vedo, da trenutno vprašanje glede nostrifikacije v Italiji še ni rešeno.

Igor Canciani (vpisal se je letos na VŠTK): «Pravi razlog je prav ta, da vsi upamo na »nostrifikacijo«. Drugič: mislim, da je kako-

vostna priprava v Ljubljani znatno boljša kot v Italiji. Tretji razlog pa je ekonomskega značaja. V Ljubljani nas štipendirajo, v Italiji pa nas obiskovanje take šole ogromno stane.»

Martin Tomažinič (po prejeti diplomi je ostal v Ljubljani, kjer se je poročil in živi z družino): «Odločil sem se za Ljubljano, ker mi je bila bližja, drugič pa, ker sem se po končani vojaški službi čutil v Italiji izoliranega. Poleg tega sem uvidel, da imam v Ljubljani s štipendijo ugodnejše možnosti za študij.»

Sonja Milič (po prejeti diplomi se je vrnila «k nam» ter uspešno igra in trenira pri SK Kras): «Na to vprašanje bi lahko zelo na kratko odgovorila. Vsi smo upali, da bo vprašanje nostrifikacije čimprej rešeno. Z osimskimi sporazumi pa je bilo naše prepričanje še večje, ker je telesna vzgoja tak predmet, za katerega ne bi smelo biti pri nostrifikaciji nobenih težav, saj je poučevanje tako v Ita-

liji kot v Jugoslaviji povsem enako. V Jugoslaviji pa je raven študija celo višja.»

● Kako to, da večina naših študentov po prejeti diplomi ostane v Sloveniji?

Igor Canciani: «Vsi odpotujemo v Ljubljano s trdnim namenom, da se bomo po končanem študiju vrnili domov in večjim strokovnim znanjem pomagali svojim društvom. V štirih letih bivanja v Ljubljani pa si ustvariš nove prijatelje, dobiš »boljšo polovico« in če ti zagotovijo še službo, potem je razumljivo, da marsikdo ostane v Sloveniji.»

Martin Tomažinič: «Moj specifični primer je bil ta, da sem se v Ljubljani poročil. Ne izključujem pa možnosti, da bi se lahko nekdanji vrnil v Gorico. Seveda pa ostaja večina v Sloveniji, ker je tu možnost za zaposlitev večja.»

BRANKO LAKOVIČ

(Nadaljevanje na IV. strani)

PRI TRŽAŠKEM POMORSKEM KLUBU SIRENA V BARKOVLJAH

Dela ne manjka, pridnih rok pa tudi ne

Pridobili so precej novega terena, ki pa še vedno ne zadostuje za kak večji objekt - Društveni sedež vse lepši in prijaznejši

Zadnjič sem bil pri Sireni v Barkovljah nekega nedeljskega popoldneva, ko je bila na sporedu društvena regata na jadrskih deskah. Na društvenem prostoru je bilo vse živo, v vodi in na suhem. Tekmovalci, ki so čakali na regato, so zaskrbljeno zrlili v nebo, v zastavice, ki pa so mirno visele ob jamborih. Nekateri so popravljali svoja plovila, drugi so kaj pospravljali, čistili, marsikdo pa je prijetno užival na soncu. Vseposod pa živjav otrok, njihovo veselje in razposajeno kričanje, igranje, brezskrbno tekanje, na vsakem koraku prijetno domače vzdušje, ko si med svojimi ljudmi, ko vidiš znanca kamorkoli se obrneš...

Ob vsem veselju razpoloženju se vendar nisem mogel znebiti misli, da je tisti majhen košček zemlje ob morju vse, kar nam je Slovincem ostalo. Tudi to ni res. Nič nam ni ostalo. Še ta košček zemlje si je bilo treba priboriti, leto za letom, meter za metrom. Ta zemlja pa ne leži v kakem varnem zalivu, pred njo je odprto morje, izpostavljena je neurjem in nevihtam, zato jo treba še veliko dela, skrbi, žrtev in denarja, da jo bodo (in kdaj jo bodo?) zavarovali s kakim pomočlom. To je verjetno še daleč pred nami, stvar prihodnjih let. Zato se je bolje otresti teh misli in pogledati na prihodnost.

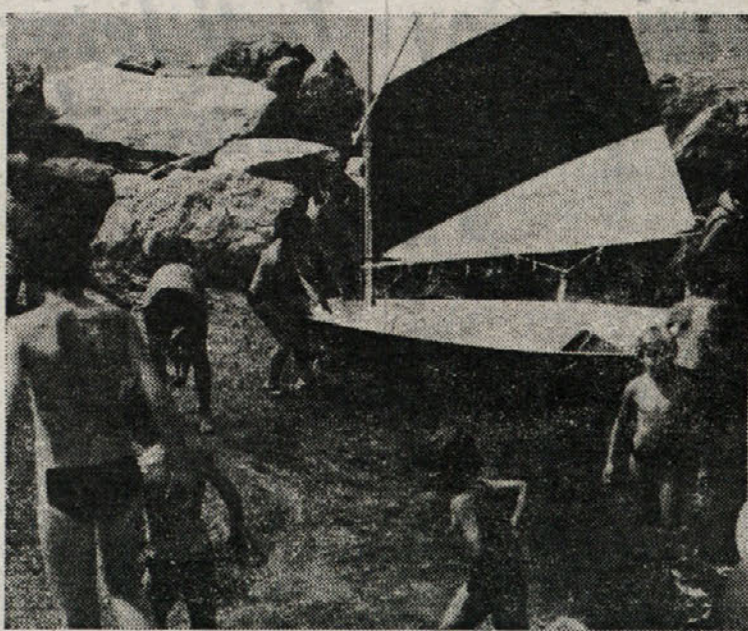

Edi Filipčič

dati, kaj so do danes z lastnimi rokami tam postavili.

Kogar pot zanese v Barkovlje od časa do časa (kot je tudi moj primer), vsakokrat čaka kaj novega, zlasti v zadnjem obdobju ima marsikaj videti.

«Pridobili smo novih 700 kvadratnih metrov zemljišča,» nam je povedal predsednik TPK Sirena Edi Filipčič. «Sedaj jih imamo 1.200. To ni prišlo samo od sebe. Zemljo smo torej imeli, treba jo

V razredu 'optimist' so mladi Sirenini tekmovalci želi največ uspehov

je bilo ograditi. Postavili smo novo ograjo, zid, mrežo in železni vhod. Sedaj tlakujemo del površine, kjer bodo možna popravila in prezimovanje večjih jadrnic naših članov. Čez zimo moramo popraviti valobran ob drči, ki ga je poškodovalo poletno neurje.

«Boste vse to tudi zmogli, saj denarja verjetno nimate na pretek, prav obratno...»

«Sedaj še ne vemo natančno, kako bomo vse izpeljali.»

«Nameravate poleg omenjenega še kaj narediti?»

«Čeprav je sedaj prostora več, ga za kak večji objekt še vedno ni zadosti, kar pogojuje tudi naše načrte. Odločitev, kaj in kako naprej, bo padla na občnem zboru, ki bo 22. januarja. Dotlej bomo še počakali in preučili vse možnosti.»

«Se je število članov v zadnjem obdobju povečalo ali je ostalo na lanskem ravni?»

«Več jih je. Redno jih je vpisanih 250. V italijansko jadrno zvezo pa je vpisanih kar 33 odstotkov naših kadetov in mladincev več kot lani. Tu bi še spomnil, da smo 24. junija prejeli pismo federacije, ki potrjuje naš dokončni sprejem v volilno pravico na državnem in konskih občnih zborih.»

«V katerih razredih nastopajo vaši tekmovalci?»

«V razredih 'optimist', '420', 'Evropa' in seveda na jadrskih deskah.»

«Kje so se najbolje odrezali?»

«Najbolje gre optimistom. Naša najboljša posadka v tem razredu je tekmovala na vseh večjih konskih regatah, nastopila je na treh državnih selekcijah in na končni regati v Miljah ter se udeležila 'pokala prijateljstva' v Portorožu, Mariboru, Celovcu in

nazadnje v Trstu. Naš edini predstavnik v razredu 'Evropa' pa se je udeležil raznih regat in državnega prvenstva. Precej zadovoljenja so društvu prinesli jadranci na deskah, ki so se v tej novi zvrsti udeležili raznih mednarodnih regat.»

«Koliko tekmovalcev ste tudi sami priredili?»

«V tej sezoni smo organizirali tri uradne regate, in sicer v razredih 'Evropa', '420' in 'laser' (slednja je na žalost odpadla zaradi močne burje). Uspela je regata optimistov, jadranci na deskah pa tudi niso imeli sreče z vremenom, zato smo zanje teden dni kasneje priredili društveno regato.»

«Ste tudi letos organizirali kakšen tečaj?»

«Trikrat po teden dni smo imeli tečaje za optimiste in jadrce na deskah, ki so jih s pomočjo Vlada Barbariča in Izole vodili društveni trenerji, ki jih tudi uradno priznava italijanska jadrna zveza.»

«Kakšno je bilo zanimanje za te tečaje?»

«Res veliko, zato jih bo treba prihodnje leto še bolj organizirati.»

«Kako poteka sodelovanje z društvom iz matične domovine?»

«Stalne stike imamo z Jadrom iz Kopra, Burjo iz Izole in Piratom iz Pirana. To sodelovanje se ne odraža samo z udeležbo na posameznih regatah, ampak ima veliko širši obseg. Kot sem že povedal, so bili pri nas njihovi trenerji, pri njih črpamo koristne izkušnje za tehnično izpopolnjevanje in drugo. Stiki z matično domovino so torej za nas, kot tudi za vsako zamejsko društvo, nadvse pomembni.»

D. B.

Delovanje ZSŠDI

Sportna sezona je že v polnem razmahu, s tem pa nastaja iz dneva v dan večje število problemov in zaprek, ki jih je treba pač sprosti odpravljati. Tudi ZSŠDI čuti težo tega vsakoletnega silovitega sezonskega pričetka: jasno torej, da postaja delo iz dneva v dan bolj intenzivno in pestrejše.

Programi komisij

Razne komisije so že izdelale svoje sezonske programe, jih finančno ovrednotile in sedaj čaka izvršni odbor Zdrženja najtežji del naloge, saj bodo morali odborniki vse programe ter izrečna navodila teritorialnih odborov prebrati, koordinirati ter izdelati dokončni letni program delovanja. Poudariti moramo, da so se razne komisije dela lotile resno in z dobršo mero kompetentnosti: nikjer ne beležimo pretiravanja, nikjer ne zasledimo nekih neuresničljivih želj in teženj. Prav gotovo bo to v veliko oporo izvršnemu odboru, ko bo moral postavljati v teh dneh temelje novi sezoni.

Omejevalni ukrepi

Nemalo problemov je v našem zamejskem športnem prostoru ustvaril »paket« omejevalnih ukrepov s strani jugoslovanske vlade. Dejstvo je namreč, da pri nas trenira vrsta jugoslovanskih strokovnjakov in to na najrazličnejših področjih: od kotalkanja, pa do košarke, nogometa, otroške telovadbe, gimnastike, odbojke itd. Povsem jasno je, da je pri veliko naših društvih nastal pravi preplah, saj bi marsikatera naša ekipa ali skupina športnikov ostala brez trenerja, tako rekoč čez noč. Moramo pa podčrtati, da se je izvršni odbor Zdrženja takoj zagrizel v nastalo problematiko ter ob pomoči Zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije ter preko SZDL rešil kritično stanje. Vendar ne bo napak, če si vsa naša društva še enkrat natančno preberejo okrožnico, ki jo je predsednik Kalan poslal društvom dne 22. oktobra. Nujno je namreč, da se vsi strogo držijo navodil, če nečemo, da bi pri kakih nepremišljenih korakih prišlo do nesimpatičnih zapletov.

Okrožnico objavljamo tudi v današnji prilogi.

Srečanje z generalnim konzulom

Omeniti moramo tudi srečanje, ki ga je naš izvršni odbor imel na sedežu Zdrženja z novim generalnim konzulom v Trstu, dr. Dragom Mirošičem. Ob tej priložnosti so mu odborniki Zdrženja poklonili knjigo prof. Alda Rupla »Telesna kultura med Slovenci v Italiji«, izročili pa so mu tudi pismeni prerez vsega delovanja naših društev s statistično sliko vsega

Kje je meja

(Nadaljevanje s I. strani)

generacije igralcev, ki so bili tudi nadarjeni, a vendar ne toliko kot razni Čosići, Dalipagići in Kičanovići. Ne moremo trditi, da v Jugoslaviji ne skrbijo za naraščaj ali, da ni košarkarsko gibanje dovolj razširjeno in uveljavljeno. In vendar se tudi v tem primeru zaključuje epopeja zmag in priznanj, ki jo bo izredno težko ponoviti.

Če se torej povrnemo k našim skromnejšim razmeram in moski odbojki, se posebej, ne moremo mimo ugotovitve, da se je izteklo obdobje »debelih krav«. In če bi bila skrb za krmo nekoliko boljša, bi lahko ta postopek upočasnili, ne pa tudi zaježili.

Bor je bil v marsičem pionir in smerokaz razvoja našega zamejskega športa. Zlato odbojkarstvo obdobje je prineslo mnogo zadovoljenja in ugleda, sedaj pa je lahko dobra šola za bodočnost. Tudi sedaj pri nas ne manjka vrhunskih športnikov in ekip.

Dobro je, da se ob tem zamislimo, da ne ponovimo storjenih napak, obenem pa da tudi zavestno in brez strahu priznamo, kje je meja našega vrhunškega športa.

širokega razmaha naše zamejske telesne kulture. Dr. Mirošič, ki je bil na obisku v spremstvu konzula Nikolića, je na navzoče naredil globok vtis; vtis človeka, ki se živo zanima za n.š. stvarnost ter pokazal za športno problematiko velik posluš. S svoje strani je obljubil našemu Zdrženju vsestransko pomoč.

Naši po TV

Pred dobrim tednom se je naše Zdrženje uveljavilo še na enem, dokaj neobičajnem področju: nastopilo je na televizijski oddaji RTV LJ »Naša srečanja«. Na kviz-oddaji, ki jo slikovito vodi Mito Trefalt, se je naša postava srečala s postavami slovenskih alpinistov - himalajcev. Naša tekmovalna peterka se je dobro odrezala, saj je slavila povsem zaslužno končno zmago, po mnenju opazovalcev pa je tudi pri televizijski publikli zapustila dober vtis. Našo ekipo so sestavljali prof. Ivan Peterlin,

Navodila ob novih jugoslovanskih varčevalnih ukrepih

Izvršni odbor ZSŠDI sporoča vsem društvom naslednje:

1. Vsa društva, ki imajo v lastnem krogu trenerske moči, ki prihajajo iz matične domovine, MORAJO dostaviti uradom ZSŠDI točen priimek in ime trenerja, njegov naslov, dneve, v katerih je trener zaposlen pri društvu in mora torej prekoračiti državno mejo, navesti pa morajo tudi ime mejnega prehoda ter napisati točno število trenerjevega potnega lista (ali prepustnice).
2. Ob eventualnih predavanjih MORAJO društva javiti uradom ZSŠDI vsaj 10 dni pred datumom predavanja ime in priimek predavatelja, njegov naslov, datum, kraj in temo predavanja ter ime mejnega prehoda, katerega se bo predavatelj poslužil.
3. Ob organizaciji turnirjev, na katere naša društva povabijo ekipe iz matične domovine, MORAJO le-ta vsaj 15 dni pred turnirjem javiti uradom ZSŠDI točen naziv povabljenih ekip, točno število ljudi, ki jo sestavljajo ter eventualne spremljevalce in točen naziv mejnega prehoda, katerega se bo ekipa poslužila pri prehodu meje. Priložiti je treba tudi točen program turnirja z urniki tekem.

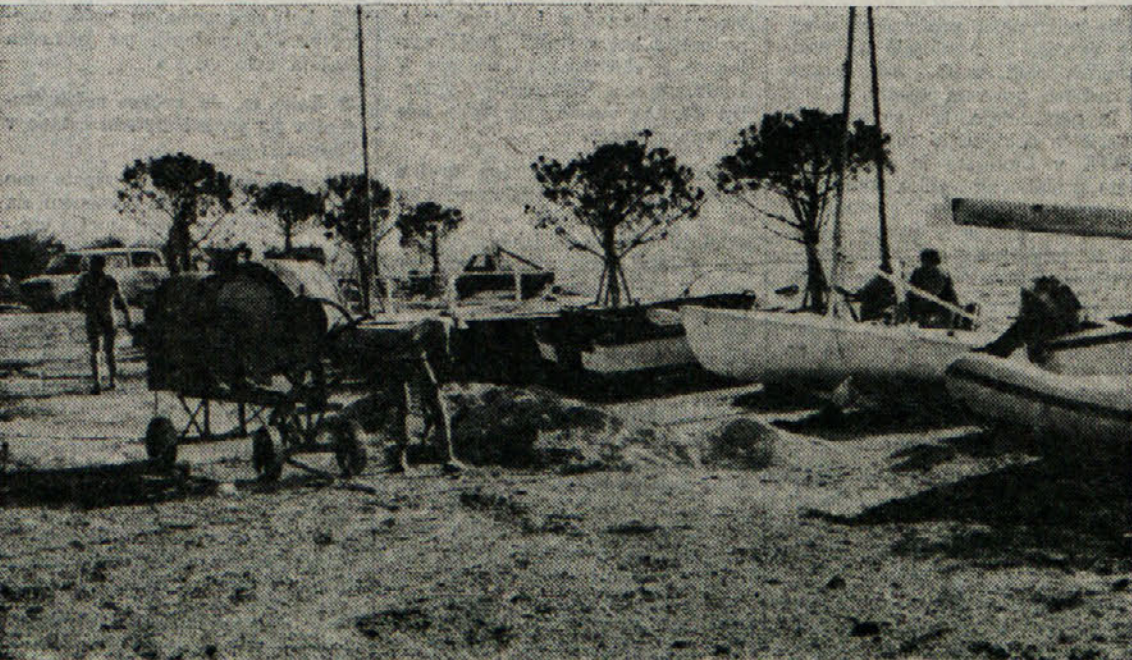
Prosimo, da obvestite svoje trenerje o vseh zgoraj navedenih normah ter jih prosite, da se teh strogo držijo. Zdrženje slovenskih športnih društev v Italiji je namreč edini priznani posrednik med našimi društvi in politično oblastjo v SR Sloveniji ter kot tak odgovarja neposredno za vse sprejete obveznosti. Prav tako pozivamo društva, da se okrožnice našega Zdrženja strogo držijo in uredijo vso problematiko ob nastalem položaju samo preko naših uradov.

prof. Marinka Terčon, časnikar Janez Beličič, dr. Adrijan Sosič ter prof. Franko Drasič. Ekipo je spremljal predsednik Zdrženja dr. Odo Kalan, prisotna pa je bila tudi delegacija naših najbolj uspešnih športnikov in sicer: Sonja Milič, Sonja Doljak, Damjana Sedmak, kotalkar Damjan Kosmač ter skirokarji Kristina Gabrovec, Roberta Sardoč, Mitja Pernarčič, ki so se med oddajo predstavili s svojim trenerjem Frankom Širco na celu.

Plavalni tečaj

Ob koncu naj omenimo še, da je v tem mesecu stekel v organizaciji ZSŠDI tudi plavalni tečaj v Lipici, ki je res masovno obiskan, v polnem teku pa so priprave praznovanja 100-letnice Sokola na Tržaškem. Toda o tem prihodnjic.

TAJNISTVO

Marsikdo je pri Sireni svoj prosti čas aktiviral za društvo

Problemi prezgodnje specializacije

Piše: Mija Ušaj - Češcut

Veliko se razpisujemo o športu. O znanih in manj znanih športnih panogah, tudi o takih, za katere bi bilo bolje, da ne bi obstajale in ki jih celo forsirajo na svojih kanalih privatni TV oddajniki.

O splošni telesni vzgoji, ki je osona kasnejšemu športnemu udejstvovanju in če hočete, tudi kasnejšim uspehom v izbranem športu in ki naj bi se začela že takoj po rojstvu otroka, bore malo slišimo. Otrok telovadi spontano že od rojstva dalje. To gibanje mu je biološka potreba. V svetu prestopi prag telovadnice že v drugem letu starosti, ko vadi z mamico, dedkom ali babico.

Ob tretjem letu, ko zna že skakljati, stati na eni nogi, splezati na stol, prenašati predmete, je zrel za samostojno vadbo pod vodstvom vadbiteljice.

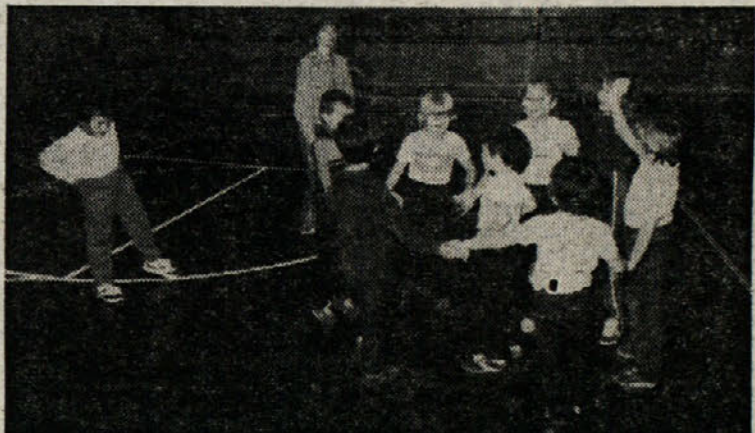
Pri četrtem - petem letu starosti se otrok vključi v družino, začne se obdobje skupnih iger. Je pa še doba igranja ne pa učenja!

Prav v teh dneh, ko se pričena nova sezona, smo priča pojavu v Gorici, kjer mamice, kljub članom v raznih strokovnih revijah in opozorilom strokovnjakov, ki svarijo pred prezgodnjo specializacijo, pridejo vpisat otroka, ki ni še nikoli prestopil praga telovadnice, kar direktno k minibasketu, k orodni telovadbi itd.

Ko takole gledaš tega malčka in mamici pripoveduješ, da ima otrok v tej dobi še mehke kosti in ohlapne vezi, a mišice neutrjene in ji svetuješ, da bi bilo prav, da bi vsaj do sedmega leta njen sinček obiskoval ure STV - zlasti, ker ni nikoli telovadil in ga ni pripeljala v telovadnico, ko je bil tri leta star, te mamica užaljeno pogleda čez: »Kaj STV, moj sinček mora biti športnik od malih nog in to v panogi, ki sem mu jo jaz izbrala in ki je meni všeč.«

Tako, tak Marček začne običajno romanje od minibasketa preko gimnastike in miniodbojke, povsod doživlja neuspehe, ker bi med drugim rad postal že v štirinajstih dneh »minisampion« in konča kot pasivni športnik - gledalec na stopniščih stadionov.

Enako se pravzaprav dogaja z malimi Metkami. Tako Metko pripelje zadnjič mamica na trening športne ritmične gimnastike. Tri leta je stara in se tako lepo »zviija« pred ogledalom in ker je ritmika na pol poti z baletom, bi jo

Osnovnošolski otroci med vadbeno uro pod vodstvom Manuele Leban pri ŠD Dom

rada vpisala k temu športu. Mišlim, da k vsemu temu ni komentarja.

Kot trenerka in mati obenem bi rada poudarila naslednje:

- Upoštevajmo interese otrok pri izbiri športa (ne mamice).

Upoštevajmo otrokovo željo in mu pomagajmo, da bo imel z izbrano športno zvrstjo kar največ veselja in uspehov.

Vendar ta športna specializacija naj se ne prične prezgodaj. Vodil-

ni strokovnjak, profesor Drago Ulača predlaga:

6. leto: plavanje
med 7. - 9. letom: gimnastika, ritmika, kotalkanje, smučanje
med 8. - 10. letom: športne igre z žogo, atletika

Le tako bomo imeli zdrave, krepke male športnike, take brez fizičnih, psihičnih, karakternih in pedagoških problemov, ki se vlečejo za forsiranimi in jako imenovanimi »izrazitimi talenti«.

Pred deset in več leti...

Sonce ni sijalo...

V teh prvih novembrskih dneh se z vremenom pri nas res ni nič ne more pritoževati. Drugače pa je bilo leta 1962, ko je dež posteno zagodel prirediteljem največje zamejske športne prireditve, 5. športnemu tednu. Zlasti razočarani so ostali atleti, ki so se prijavi v res rekordnem številu. Nič boljše ni bilo leta 1961 in 1960, ko je bil stadion »1. maja« ena sama velika luza, zato so se tedaj spraševali, zakaj športni tedni šele v pozni jeseni...

SPDT in FISU

V novembru leta 1967 je bil smučarski odsek Slovenskega plavinskega društva iz Trsta, kljub nasprotovanju nenaklonjenih krogov, vendarle vpisan v italijansko zvezo smučarskih športov (FISU).

Korpa najboljši v Trstu

Pred petnajstimi leti (12. novembra) se je zaključil 3. mednarodni namiznoteniški turnir, na katerem je troje Bora osvojil tedaj slavni Ištvan Korpa (Olimpija), ostali pokali pa so šli v Turin, Gliwice na Poljskem, Ljubljano, Kranj in Mursko Soboto.

Danes ne gre več tako

2. novembra pred dvajsetimi leti je moška odbojkarška ekipa SZ Bor na sedežu CONI v Trstu prejela priznanje za osvojevo 1. mesto v C ligi, priznanja pa so bili deležni tudi najmlajši igralci Bora za nastop na propagandnem turnirju.

Košarkarski bilten

Decembra leta 1972 je izšla prva številka »Domačega košarkarskega biltena«, ki je vseboval, poleg uvodnika, le dva prispevka (»Anatomija meta iz skoka« in »Trudi zahtevnega dela z mladimi...«) ter dve sliki.

Na drugem biltenu so bili štirje prispevki, na petem »kar« osem.

Nakar »Biltena« ni bilo več. Navdušenja je bilo mimo...

Prilogo uredila

DANILO BIJAK

in

BRANKO LAKOVIČ

ob sodelovanju Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji in Odhoda za telesno kulturo pri SKGZ.

0 napravah na slovenskih goriških šolah

Telesna kultura potrebuje za svoje udejstvovanje in vpliv razmeroma zahtevne infrastrukture, največkrat celo dražje kot ostalo kulturno izražanje posameznikov in skupnosti, čeprav je res, da je marsikdaj in marsikje dovolj tudi travnato pobočje, rečni breg, asfaltna cesta ali miza namiznega tenisa.

Šola predstavlja s telesno vzgojo in prvinami športnega udejstvovanja važno postavko v telesni kulturi vsake organizirane skupnosti. Zato pa očitno rabi naprave in opremo.

Marsikdaj gre za vprašanje do stojanosti in učinkovitosti v odnosu in primerjavi s tistim, kar dosežajo mladi in tudi študenti nudijo druga okolja.

Opredeliti s kolikšnimi in kakšnimi pokritimi prostori, igrišči in dvorišči razpolagajo slovenske šole je precej zapletena zadeva. Ni namreč povsod enako, šole ne

razpolagajo povsod z lastnimi prostori, niti jih ne upravljajo.

Z dvoriščem razpolagajo osnovne šole v Rupi 135 kv. m, na Vrhu, v Jamljah s 525 kv. m, v Standrežu s 800 kv. m, na Palčki, v Sovodnjah s 380 kv. m, v Gorici, Ul. Brolo s 200 kv. m in Steverjanu. Z zunanjim igriščem razpolagata osnovni šoli v Doberdolu s 225 kv. m in v Gorici, Ul. Veneto, s 400 kv. m. Možnosti za uporabo telovadnic imajo osnovne šole v Doberdolu s 144 kv. m, v letošnjem šolskem letu skoraj gotovo šola v Ul. Brolo s 560 kv. m, prihodnje leto pa tudi Sovodnje. Z občinsko telovadnico so se tudi v Standrežu odprle boljše možnosti.

Srednje šole razpolagajo v Gorici z razčlenjenim objektom: dve igrišči s 750 kv. m, park s 750 kv. m in telovadnica s 440 kv. m. Kakovost teh naprav ni zadovoljiva: v telovadnici je pod neprimeren, saj je tlakovan s plo-

ščicami, na prostem pa vse propada, ker ni bilo od naselitve ob popotnem obdobju doslej storjenega ničesar, da bi to preprečili. Okolica slovenskih srednjih šol dovoljuje, da bi lahko tam nastalo manjše športno središče na severnem robu mesta, toda nobena razlaga, prošnja in poziv niso zalegli. V letošnjem letu se bo strokovni zavod za trgovino posluževal telovadnic nekega italijanskega zavoda, šolska mladina se poslužuje tudi igrišča v Dijaškem domu tako zunanji, kot notranji gojenci. Prostor meri 500 kv. m ter je opremljen z razsvetljavo za nočne tekme.

Srednje šole se poslužujejo skupaj s tistimi z italijanskim učnim jezikom šolskega atletskega stadiona na Rojcah in občinskega bazena. Doslej so slovenske šole vseh stopenj (tudi osnovne) bile največji uporabnik občinskega bazena med urnikom, ki je dodeljen šolam.

NOGOMET VČERAJ IN DANES

Piše: Bruno Rupel

● Pred desetimi leti, in sicer v nogometni sezoni 1972/73 se je naša športna redakcija odločila, da ocenjuje igro naših ekip, ki so takrat igrale v 2. oziroma 3. amaterski ligi. Za oceno so posamezni dopisniki upoštevali prikazano tehniko, borbenost, priaznost, taktiko itd. Z ocenami nezadostno (1 točka), dobro (2 točki), odlično (3 točke) je uradništvo vodilo posebno lestvico. Prvo mesto je osvojila ekipa Sovodenj, ki je imela najboljšo povprečno oceno (2,450), saj so Sovodenci v 20 odigranih tekmah zbrali 49 točk. Na drugem mestu je bila Juventusina (2,333) na tretjem pa Zarja (2,148). Od četrtega do šestega mesta sledijo Primorje, Primorec, Breg, Vesna, Olimpija, Union in Breg »B«.

To ocenjevanje pa ni želo velikega odobravanja, saj se ni več ponovilo.

● Ker smo že v sezoni 72/73, pogledimo nekaj statističnih podatkov naših ekip.

Na Tržaškem so v prvenstvu 2. AL igrale štiri naše enajsterice: Breg, Primorje, Vesna in Zarja (skupina »E«). Najboljše se je od naših ekip odrezala Primorje, ki je v 30 odigranih tekmah zbralo 33 točk in zasedlo četrto mesto, Breg je bil na 9. mestu (30 točk), Vesna na 11. (27 točk), Zarja pa na 13. (22 točk).

Za prvenstvo 3. AL se je prijavilo kar 30 ekip, ki so jih razporedili v tri skupine. Od naših ekip je igral Primorec v skupini »N«, v kateri je v 18 tekmah zbral 14 točk in končal na 6. mestu lestvice. Olimpija iz Gabrovca ter ekipa Breg B, ki je nastopala izven konkurence, sta igrali v skupini »P«. Olimpija je v 18 tekmah osvojila 13 točk in osvojila 5. mesto, Breg B pa je bil s 4 točkami na repu lestvice.

● V sezoni 72/73 beležimo še en zanimiv podatek. Silvij Verginella, pravi stebel proseške enajsterice Primorja, je nepričakovano prestopil h kriški Vesni. Po 179 prvenstvenih nastopih v dresu Primorja, kjer je dosegel kar 98 golov, je Verginella dobil izpiznico in v začetku sezone 72/73 oblekel dres Vesne.

Ženske niso več bele vrane

Če bi si ogledali stare športne fotografije iz preteklega stoletja, ko so bile ženske med plavalci, planinci, in smučarji še bele vrane, bi se čudili nad zaostalostjo in miselnostjo, ki je ovirala naše babice in prababice v težnji po športu, v težnji po zdravju in razvedrilu v naravi. Razumeli bomo, zakaj je še dandanes med slovenskimi ženskami stare generacije toliko takih, ki so se vse življenje bale vode, ker niso znale plavati, takih, ki se niso bile na visokih gorah, ali na primer, ki se ne znajo voziti s kolesom.

Ko si ogledujemo te fotografije šele prav spoznamo, kako velike so bile težave z oblačenjem. Pri kopanju so se ženske skrivale. V čudnih oblačilih z rokavi in dolgimi hlačnicami se pač niso do bro počutile. Pri telovadbi je bila cela vrsta vaj na indeksu ali sploh »neprimeranih«, ne zaradi posebnosti ženskega organizma, temveč zaradi takratnih navad oblačenja.

Danes ni več takih in podobnih težav. Vseeno je bilo potrebnih skoraj sto let, da je zmagovalo prepričanje, da ima ženska prav tako pravico kot moški do športnega razvedrila. Še več! V zadnjem času lahko najdemo avtorje, ki zagovarjajo misel, da je ženska potrebnejša telesne vzgoje kot moški.

Narava je namenila ženski druge naloge kot moškemu in te naloge postavljajo posebne zahteve.

ženskemu organizmu. Zahtevajo drugačno sposobnost prilagajanja, določajo razvoj, obliko, funkcijo in duševno življenje ženske. Vrsta in obseg njene zmogljivosti v športu in delu nam postanejo šele ob upoštevanju teh nalog razumljiva.

Storitvena pripravljenost in zmogljivost ženske je odvisna tudi od duševnih dejavnikov. Zmogljivost ženske je mogoče mnogo manj kot moško ločiti od njenega duševnega stanja. Za moškega pomenita šport in rekreacija pridobivanje sile, naprežanje in uveljavljanje. Ženska pa tudi tu išče eleganco, gibkost in lepoto, se bolj kot moški išče individualno umetniško oblikovanje, iše globino doživljanja. S svojim afektivnim in strastnim odnosom do športa in gibanja lahko da iz sebe skoraj neslutene rezultate in s tem lahko tudi v duševnem pogledu preraste sama sebe.

Če govorimo o telesni kondiciji in človekovi potrebi po njej, potem moramo začeti z ustvarjanjem možnosti pridobivanja te kondicije in pripravljenosti, predvsem pri ženskah. Poskrbeti moramo, da bodo imele dovolj vadbe v telovadnicah in športnih organizacijah. To spoznanje bi morali posredovati ženskam vseh starosti, da bi se se z večjo vnemo in načrtnostjo lotile krepitve telesnih vaj in prijetnega razvedrila v naravi.

OLGA PAVLETIČ

Strokovno mnenje

Namenska raba telesnih vaj

Piše: prof. Franko Draslič

Pri raznih športnih zvrsteh prevladujejo različne komponente telesne sposobnosti.

Tako je na primer za dvigalec uteži zelo važna mišična moč, za maratonskega tekaca vzdržljivost, za namiznoteniškega igralca hitrost itd. Trener mora poznati posamezne komponente telesne sposobnosti, da jih bo lahko ugotavljal, meril, razvijal, preverjal in ovrednotil. Če zasledu-

jemo z vajami kak konkreten delni smoter govorimo o namenski rabi vaj ali o smotrni vadbi. V poštev pridejo naslednji vadbeni smotri.

Prvič: mišična moč; drugič: motorična hitrost; tretjič: vzdržljivost; četrtrič: spretnost; petič: gibljivost sklepov.

Pri vsakem športu se te komponente prepletajo med seboj. Pri nekaterih prevladujejo ene, pri drugih druge. Ko pride na trening do določene specializacije v športu, mora trener ugotoviti, v kolikšnem odstotku pridejo v poštev omenjene komponente telesne sposobnosti za določeno panogo. Razlikujemo torej splošno telesno pripravo in specifično telesno pripravo. Pri splošni telesni pripravi vadimo v enaki meri moč, vzdržljivost, hitrost, spretnost in gibljivost. Pri specifični telesni pripravi pa se osredotočimo na tiste komponente, ki pridejo v poštev za določeno panogo.

Naj vam dam primer: ko se košarkar pripravlja na bližajočo sezono, se pri splošni telesni pripravi ukvarja z močjo, spretnostjo, vzdržljivostjo, hitrostjo in gibljivostjo. Ko se bližajo prvenstvene tekme, pa opušta postopoma komponente telesne sposobnosti, ki mu ne služijo in netajivneje trenira skočno moč, hitrost in vzdržljivost.

Otroci, oprostite!

Zaradi pomanjkanja prostora je tokrat rubrika »Otroški kotiček« odpadla. Svoji mladim čitateljem se oprostamo.

PORTRET ■ PORTRET ■ PORTRET

Silvan Klabjan - nogometaš, odbojkar in skoraj deset let predsednik Brega

Portretiranje naših športnih delavcev ni lahko stvar. Izbira je večkrat zapletena in težka, kajti treba je najti človeka, ki zamejskemu športu res nekaj nudi ali pa je nudi. In takih pri nas ni malo, a niti preveč in zato je izbira otežkočena. No, pri Silvanu Klabjanu se ni dalo zmotiti, saj je predsednik ŠD Breg že vse življenje v športu. Zato smo stopili

ao njega, da nam bi kaj povedal o sebi, društvu in položaju športa med našo skupnostjo.

«Silvano Klabjan se že dolgo ukvarja s športom, najprej kot aktiven tekmovalac, sedaj pa kot organizator, športni delavec, kateremu je poverjeno mesto predsednika pri ŠD Breg. Kdaj ste začeli s športom in kdaj s predsednikovanjem?»

«Udeleževati sem se začel že leta 1953 z nogometom pri Tristini (cicibani). Nato sem igral še pri Libertasu in Muggesani, saj takrat še ni bilo organizirane slovenskega športa, niti slovenskih ekip. Ob ustanovitvi SZ Bor pa sem se lotil še odbojke in leta 1962 smo nastopili v C ligi. Leta 1965 so ustanovili ŠD Breg in kot dolinski občan sem seveda prestopil k temu društvu, zanj

igral nogomet poldrugo leto, narkar sem aktiven šport opustil. Čez noč sem postal odbojnik z zadolžitvijo, da sledim komaj nastajajoči odbojarski ženski ekipi. Leta 1973 pa sem bil izvoljen za predsednika društva in prihodnje leto bom proslavljal 10-letnico. To bi bilo v kratkem vse bistveno, čeprav bi lahko postrgel še z marsikaterim podatkom.»

«Najbrž je funkcija predsednika veliko napornejša od vloge športnika. S katerimi težavami se pri ŠD Breg srečujete?»

«Položaj predsednika je res veliko težji. Tudi športnik ima določene dolžnosti, a mu šport pomeni zabavo, sprostitve in užitek pred publiko. Predsednik in odbojnik pa se morajo v ozadju truditi, da teče vsa dejavnost nemoteno. Seveda, brez požrtvovalnih sodelavcev, ki pa jih danes, žal, v naših društvih pogrešamo, ne bi šlo. Primer: ob ustanovitvi mladinskih in še mlajših ekip smo zabredli v težave, ker nismo znali ustanoviti kadra, ki bi bil tej množični dejavnosti kos. Je pa zelo zmotno mišljenje, da teče povsod vse gladko: koliko truda je treba, da se ekipa pojavi na igrišču! In tudi starši bi se morali zavedati vloge vsakega športnega društva...»

«Kaj pa mislite o športu naše narodnostne skupnosti nasploh, ali bo držal ta ritim?»

«Generacija športnikov in športnih delavcev, ki je zanimala iskro zamejskega športa, je najbrž že utrujena in le s težavo je najti obnovitvene sile. Mladi se raje vdajajo udobnosti, nas pa so vodili svetlejši ideali.»

«In stanje v nogometu, predvsem pri ŠD Breg?»

«Ob analizi stanja pri našem društvu pridemo do paradoksa: člansko ekipo smo skušali sestaviti z domačimi nogometaši, Breg pa, ki ima največ mladincev od vseh slovenskih društev, je nazadoval. S članskim moštvom torej nekaj ni v redu, ali pa so ostala društva bolj smotno načrtovala članske ekipe in nastopanje v amaterskih ligah. Slovenske ekipe namreč razpolagajo z

devetimi mladinskimi moštvii, kar štiri pa odpadejo na ŠD Breg.»

«Se koliko časa boste vztrajali?»

«Ko bi poslušal svojo ženo in klic družine, bi moral odstopiti že danes. Vendar se v meni pretaka taka kri, sem pač takega značaja, da moram začeto delo nadaljevati in to ne zaradi kake osebnosti uveljavitve (kdor vodi društvo ve, da je deležen vse česa drugega), ampak v korist naše mladine. Seveda pa bi morali k temu delu pristopiti tudi in predvsem mladi, saj predsedniki in športni delavci nismo večni.»

MARIJ ČUK

Pomanjkanje trenerjev

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sonja Milič: «Na to vprašanje mi je težko odgovoriti, ker osebno nisem nikoli imela namena ostati v Sloveniji. Tu pri nas sem praktično že imela 'moža', bila sem navezana na družino, na naše okolje. V Ljubljani sem sicer imela veliko dobrih prijateljev in prijateljic, odličnih sošolcev, vseeno pa mi tam ni 'pašalo', predvsem zaradi klime ne. Glede ostalih naših študentov pa mislim, da so sli verjetno 'osamljeni' in tako so se veliko bolj navezali na tamkajšnjo družbo, na okolje.»

«S tem, da naši fantje in dekleta se ne vrnejo v matična društva, je seveda za naš šport škoda dokajšnja. Prvič: v vseh primerih je že 'tak eno od naših društev izgubilo' zelo dobrega potencialnega trenerja, igralca, organizatorja... (vsi naši fantje in dekleta so se pred odhodom na VŠTK aktivno udeleževali v naših druš-

tvih). Drugič: ekonomska investicija ni majhna. Tretjič: ob velikem pomanjkanju trenerjev v zamejstvu je treba d-ugje iskati pomoči.

Igor Canciani: «Škoda je nedvomno ogromna. Res pa je tudi, da vsakdo ima pravico, da si poišče svoj življenjski prostor. Zato ne gre nobenega kriviti, če se je odločil, da dela tam, kjer je dobil ne samo ekonomske, temveč tudi druge ugodnosti za uspešno delo. Poleg tega se navadno dogaja, da po štirih, oziroma petih letih študija, se človeku ne da še študirati, da bi vse to 'nostrificiral'. Tako pride do tega, da prezre prvotni namen (vrnitev) in se vključi v društva matične domovine.»

Martin Tomažič: «Za rešitev tega vprašanja je potrebna temeljita analiza. Naša športna organizacija bi morala preučiti možnost, da se naši ljudje vrnejo v matična društva. Že prvi korak bi bil ta, da tudi s tistimi, ki so se odločili za delo v Sloveniji, se stika ne pretrga. Občasno bi lahko medsebojno sodelovali in nato bi bilo seveda lažje najti tudi stalno sodelovanje. Rešitev pa je seveda težka, medtem ko se vseh povsod teži k iskanju vrhunskih rezultatov, je naš šport še vedno tako rekoč na rekreativni osnovi. Potrebno bi bilo torej spremeniti tudi koncept našega dela in celo mišljenje naših ljudi.»

Sonja Milič: «To je zares velika škoda, kajti v Ljubljani je možnost, da se posameznik v določenih športih specializira kot trener, velika. Pogoji za delo so nedvomno boljši, vsaj to lahko trdim za svoj šport — namizni tenis. Toda tudi za ostale športe velja isto. In prav zaradi tega mislim, da je škoda, da ob pridobitvi tolikšnega znanja naših študentov, le-ti se ne vrnejo.»

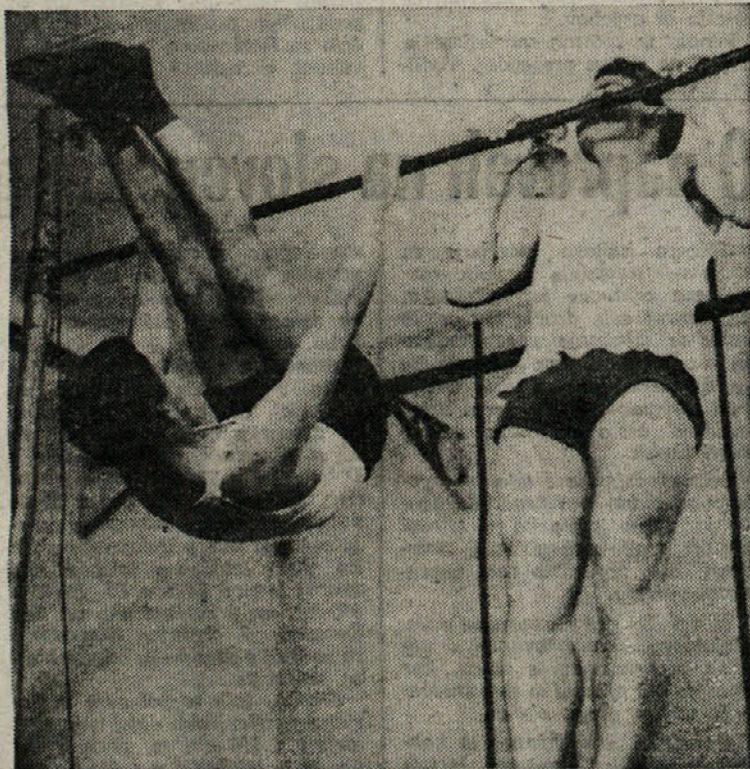
«Če se je večina odločila za delo v Sloveniji, očitno pogoji za delo pri nas so slabši. Kaj bi se dalo glede tega spremeniti? Skratka, da bi se vsi naši študentje vrnili?»

Igor Canciani: «Najprej odnos naših društev do domačih trenerjev. Domači trener je pri nas še vedno zapostavljen. Lažje je najti na primer profesionalca v Sloveniji, kjer je izbira dokaj široka, kot da bi se našega trenerja spremenilo v profesionalca. Ko bi priznali ljubljansko diplomo v Italiji, bi se verjetno velika večina odločila za povratek. Sicer pa tudi menim, da bi morala naša športna krovna organizacija bolj načrtno reševati ta vprašanja. Izbrati bi morali fante in dekleta, za katere ve, da bi bili našim društvom koristni in jim nato nuditi tudi ekonomske pogoje, da bi lahko strokovno opravljali svoj posel pri naših društvih.»

Martin Tomažič: «To vprašanje sem si večkrat sam postavil. Iskal sem odgovor, toda spoznal sem, da v zamejskem prostoru je zelo malo možnosti za zaposlitev po prejeti diplomii. Praktično za nas edina možnost zaposlitve je šola. Mesta na šolah pa so že vsa zasedena. Tudi možnosti, za trenersko profesionalno delo ni. To pa tudi kaže, da bodo morali naši mladim, ki se odločajo za študij v Ljubljani, zagotoviti ob povratku vsaj 'približno delovno mesto', kajti nasprotno se bodo vsi zaposlili v Sloveniji kjer je seveda možnost najti delo na tem področju lažja.»

Sonja Milič: «Pri nas je trener še vedno honorar, v Sloveniji pa ima trener urejen službeni status. Ne morem sicer reči, da trenerjev v Sloveniji primanjkuje, ni jih pa toliko, da bi bila težava glede zaposlitve. Tu pri nas je že izredno težko najti službo kot profesor na šoli, kaj šele zaposlitev kot trener. Še posebno težko je seveda za fante, kajti ob honorarju si bodo le težko ustvarili družino. Rešitev tega vprašanja bi bila seveda, ko bi italijanski zakon uredil tudi status trenerjev. Tako pa je treba honorarno delati in upati v kako službo, ki ti dopušča dovolj prostega časa, da se lahko posvetiš trenerstvu. Iskreno pa trenutno ne vidim izhoda.»

IZ NAŠIH ARHIVOV

Telovadca na stadionu «Prvi maj» leta 1953

Lucijan Cergol - velika pridobitev za AO SPDT

Lucijan Cergol je v tukajšnjih planinskih krogih prav dobro znan, saj je trenutno najboljši alpinist v Trstu. To pa niso mačje solze, ker ima tržaški alpinizem bogato tradicijo z Emiliom Comicijem in Enzom Cozzolinom, ki sta že postala planinska legenda, na čelu. Poleg tega je vodja ene od dveh ekip tržaške gorske reševalne službe. Pred kratkim pa se je priključil Alpinističnemu odseku pri Slovenskem planinskem društvu v Trstu ter tako postal njegov vodilni plezalec (skupno z Igorjem Škamperlejem).

Izkoristili smo dva dogodka, in sicer reševanje pred kratkim ponesrečenega jamarja Spartaca Savia z jame Davanzo na Kaninskem pogorju, v kateri si je leta zlomil nogo, ter razveseljivo novico prejetja slovenskega plezalca Lucijana Miliča med planinske reševalce, da smo se z Lucijanom Cergolom pogovorili o reševanju v gorah in jamah, s posebnim poudarkom na dogodek na Kaninu izpred enega meseca, o ustroju in organizaciji gorske reševalne službe, o njegovih alpinističnih uspehih ter še o marsičem drugem.

«Najbolje je, da se našim bralcem najprej kar sam predstavim, saj si po splošnem mnenju najboljši tržaški alpinist, zaradi svojih alpinističnih izkušenj pa si tudi vodja ene ekipe tržaške gorske reševalne službe. Bi med drugim tudi razložil strukturo tega važnega planinskega organa?»

«Plezam že osem let, opravil pa sem dosti prvenstvenih smeri, pa tudi zelo težkih ponovitev. Tako sem npr. preplezal 'Via dei Fanchiri' na Cimi Scotoni, 'Spigolo Strobel' v Rochetti Alti di Bosconero, Diedro Cozzolino, več skrajnih smeri v Torre Trieste, lahko pa bi našteval v nedogled. Udeležil sem se tudi dveh izvenevropskih odprav, in sicer leta 1979 na Cordillero Wiavas v perujskih Andih in naslednje leto na Pumori, ki je plošno znan kot najlepši vrh na setu, v Himalaji.»

«Tudi na jamarskem področju sem opravil nekaj zelo težkih spustov, tako v Abisso Monte Cucco, v jamo, ki je globoka 922 metrov,

v brežno Gortani (-920 m) na Kaninu, prvi sem se spustil v jamo 'S 20' na Kaninu (-760 m) in še drugam.»

«Kar se pa tiče gorske reševalne službe, je ta ustrojena tako: obstajata dve ekipi po deset članov, jaz pa sem vodja druge ekipe. Prošenj za vstop v te ekipe je vedno zelo dosti, a je jasno, da tu obstaja stroga in ostra selekcija. Ta reševalna služba («Soccorso Alpino») sodi seveda pod CAI («Club Alpino Italiano»), v mojo ekipo pa smo pred kratkim vključili Lucijana Miliča, ki že več let pleza s Slovenskim planinskim društvom. To je za slovensko zamejsko planinstvo prav gotovo velik uspeh!»

«Obstaja pa tudi jamarska reševalna služba, ki je ustrojena prav tako kot gorska z razliko, da prvo ekipo kličejo pred drugo, pri gorski pa sta si obe ekipi enaki. Jaz sem skupno le še z enim alpinistom edini, ki sem član ene in druge reševalne službe, saj je velika razlika med reševanjem v gorah ali pa v jamah.»

«Prav zato si se tudi udeležil reševanja ponesrečenega jamarja v jami na Kaninskem pogorju. Kako je potekala tista akcija, glede na to, da si bil ti tisti, ki si se prvi spustil do ponesrečenca?»

«Poklicali so me v petek pozno zvečer, v dveh urah pa sem bil skupno z ostalimi reševalci že na Kaninu. V jamo sem se spustil v

soboto zjutraj ob šesti uri skupno z zdravnikom Carlom Tonazzijem, Maurom Zerilom in Giampaolom Vascottom. Ranjenec, ki mu je velik kamen zlomil levo nogo, je ležal v globini -425 m, vendar pa je bila njegova morala visoka. Ko smo videli rano, smo po radiu naročili mavec, ki smo ga po nekaj urah tudi dobili, zdravnik mu ga je dal na ponesrečeno nogo, takrat pa se je začel njegov počasen in mučen povratek. Ker je namreč jama preozka, da bi ga lahko vlekli, si je moral v glavnem pomagati sam, to pa je opravil dobro, saj je ponesrečeni Spartaco Savio odlične fizične konstitucije. Jaz sem iz jame prišel v nedeljo zjutraj ob osmih in pol, saj nas je takrat zamenjala druga ekipa, Savio pa le tri ure kasneje. Vse se je srečno končalo, prav zato, ker je bilo reševanje dobro organizirano in koordinirano.»

«Tvoj prihod med vrste članov Alpinističnega odseka SPDT je za to društvo prav gotovo velika o-krepitev...»

«To si rekel sam. No, vsekakor bomo sedaj skušali opraviti kakovostni skok (kvantitativnega smo že!), ki ga slovenski zamejski alpinizem, ki ima močno oporo v slovenskem matičnem, že vrsto let pričakuje, in po svoji bogati tradiciji (glej samo imena, kot sta Jože Cesar ali Sandi Blažina), tudi zasluži.

DUŠAN JELINČIČ

DRUGI ABONMAJSKI KONCERT GLASBENE MATICE

Koncertna izvedba Bartokove opere Grad vojvode Sinjebradca

Vokalna solista Ivan Sancin (bas) in Zlata Ognjanović (sopran) ob klavirski spremljavi Milivoja Šurbka

Z namenom, da nudi svojemu glasbenemu občinstvu pester, razgiban glasbeni spored, se je Glasbena matica odločila, da tokrat ponudi kot goste basista Ivana Sancina in mezzosopranistko Zlato Ognjanović, ki bosta predstavila 10. novembra v Kulturnem domu scensko glasbeno delo Bele Bartoka »Grad vojvode Sinjebradca« v koncertni izvedbi. Ta oblika predstavitve opernega dela je pri nas morda neobičajna, srečujemo jo pa drugod, tudi v pomembnih glasbenih središčih. Trije odlični glasbeni umetniki, domačin Ivan Sancin, danes eden najboljših interpretov basovskih pevskih vlog, Zlata Ognjanović, izvrstna koncertna in operna umetnica, dobro poznana našemu občinstvu, ter dirigent in pianist Milivoj Šurbek, ki ju bo spremljal pri klavi-

novi, ki je podala nenavaden ženski (operni) lik z izredno občutljivostjo, muzikalno tenkočutnostjo, in Ivan Sancin, ki je s svojo vlogo dosegel nemara (prvi) vrh svojega opernega ustvarjanja ob zelo dobro pripravljenem opernem orkestru, ki ga je natančno in muzikalno pronicljivo vodil dirigent Milivoj Šurbek.

Bela Bartok (roj. 25. marca 1881 v Nagy Szent Miklosu — umrl 26. septembra 1945 v New Yorku) velja za najpomembnejšega predstavnika novejšega madžarske glasbe ter obenem enega prvih mojstrov sodobne glasbe sploh. V svojem ustvarjalnem delu se je največkrat naslonil na ljudsko glasbo svoje domovine, ne manjka pa tudi primesti drugih folklornih elementov, zlasti slovanskih. Iz takšnih muzikalnih prvin si je z naprednimi muzikalnimi sredstvi ustvaril zanj značilen slog. Njegova glasba se mestoma nagiblje k impresionizmu dvajsetstonskega sistema, ki pa ne prevladuje, ter se ga skladatelj ume dosledno ubraniti s pestro prepleteno ritmiko.

Bartok je svoja najmočnejša glasbena dela napisal za orkester in za različne komorne zasedbe. Tri glasbena scenska dela so v njegovem ustvarjalnem delu prava pravzaprav izjema.

Med njegovimi zgodnjimi orkestralnimi deli, v katerih se še zdalej opira po romantičnih vzorih, velja omeniti Rapsodijo (1. 1904). Značilen primer Bartokove glasbe, ki išče vzore v madžarski ljudski tematiki, je Plesna suita iz 1. 1923, napisana za proslavo 50-letnice združitve mest Bude in Pesta v sedanjo Budimpešto.

Pogosto srečujemo v koncertnih repertoarjih Bartokov Koncert za orkester in med njegovimi zreliimi deli je treba omeniti dva koncerta za klavir in orkester ter koncert za klavir in tolkala, pa se znan koncert za violino in orkester.

Čudovite glasbene strani nam odkrivajo tudi komorna dela madžarskega glasbenega mojstra, tako klavirske skladbe, da omenimo le Mikroskopsko, tudi v pedagoškem pogledu izredno pomembno zbirko krajskih skladb, pa groteskni, skoraj nasilni Allegro barbaro, poleg vrste drugih klavirskih del. Tehniki so dalje godalni kvarteti, zlasti četrti in peti, pa še sonate za violino in klavir, Rapsodija za violončelo in klavir itd.

Bartokova tesna povezava z ljudskimi glasbenimi prvinami se lepo izraža v vrsti obdelanih izvornih ljudskih melodi kot sta npr. zbirki 15 madžarskih pesmi in romunski ljudski plesi.

Bartokova glasbena scenska dela predstavljajo svet zase, saj jih skoraj ne moremo uvrstiti med operne stvaritve, kakor jih običajno pojmujejo. Prej bi jih morda poimenovali drame, sestavljene iz posameznih simfoničnih slik.

Tako v operni enodejanki »Grad vojvode Sinjebradca« kakor v obeh pantomimah »Čudežni mandarin« in »Leseni princ« zanima skladatelja vprašanje ljubezni, a to v svetu fantastike, simbolizma, ki ga avtor prepričljivo predstavi z glasbo prekipajočih zvočnih in ritmičnih efektov, čudovitih barv, ki spominjajo na Debussyjev glasbeni svet in opero Richarda Straussa.

Glasba Bartokove enodejanke »Grad vojvode Sinjebradca« (na besedilo Bele Balacza po bajestovni predlogi) sestavlja sedem epizod. Tema razkrivanja življenjskih resnic za sedmimi zapahi človeškega duha, blodnje po potokih krvi in solza do končnega spoznanja o smislu bivanja in nesmislu življenja, to univerzalno temo je Bela Bartok genialno uglasbil v monodrami in ustvaril odsko balado, splet sedmih prizorov v enem dejanju, niz čustvenih impresivnih variacij.

Grozljiva, nenavadna zgodba znamenitega zapeljivca, vname fantazijo dekleta Judite, ki zapusti rodni dom in zaročenca ter se napoti v grad vojvode Sinjebradca. Radovedno si ogleduje velikanske dvorane, sobane o katerih se pripovedujejo strahotne zgodbe. Išče trupla vojvodovih žena, a v šestih sobanah ne najde o njih sledi. Končno odpre sedmo sobo on, pred njo se prikažejo vojvodove žene, žive, lepe a za vedno zaprte v gradu. Njihova usoda zadene sedaj tudi Judito, ki neprimerno ni hotela poslušati Sinjebradčevega opozorila: Ljubi, poljubuj se a ne govori — kajti tudi Judita je hotela prodreti v tajne sobane, ki predstavljajo izjavo srca moža.

Glasba Sinjebradca se tesno povezuje s scenskim dogajanjem. Njena govorica, zmes impresionističnih in ekspresionističnih prijemov, postaja vedno bolj nemirna, skoraj nasilna, čim bolj se Judita, ki je prepričana, da bo v sobanah našla mrtvašnico, grozljivo vzdruže, bliža sedmi grojski sobi.

DG

PRIZOR S SNEMANJA: V nadaljevanju in filmu bo nastopilo kakih 150 slovenskih igralcev, od tega je kar 90 globej in močnejše karakterni zarisanih vlog. (Foto: Igor Ružič)

PO ZNAMENITEM ROMANU MIŠKA KRANJCA

V Prekmurju snemajo film »Strici so mi povedali«

Razgovor s soustvarjalcem scenarija, slovenskim književnikom Brankom Šomnom

Režiser France Štiglic je o tem, da bi posnel film po romanu Miška Kranjca STRICI SO MI POVEDALI, razmišljal vse od takrat, ko je bil ta kvaliteten in odmeven (Prešernova nagrada) tekst pri murskosloboški Pomurski založbi prvič natisnjen. Zdaj je že veliko dela narejenega, saj se ekipa Vibe filma in TV Ljubljana (gre za skupni projekt) mudi v Pomurju, točneje Prekmurju od julija sem. Lepo število metrov filmskega traku je posnetega, z dosedanjim delom je ekipa: režiser France Štiglic, pomočnik režiserja Tugo Štiglic, I. asistent Hadi Talal, glasba Jani Golob, lektor Jože Ftičar, direktor projekta Jože Štivan, dir. fotografije Vilko Filač, scenograf Mirko Lipužič

dipl. ing. arh., kostumografka Marija Kobi, maskerka Berta Meglič, tonski mojster Luka Jaki, montaža Andreja Bolka, če nastejemo je nekateri, zadovoljni.

Pri nastajanju celotnega projekta, zlasti scenarija in zdaj pri ureditvi scenarija, sodeluje vseskozi tudi slovenski književnik in urednik scenarija BRANKO ŠOMEN (zlasti arena za scenarij Let mrtve ptice), ki je hkrati dober poznavalec Kranjčevega literarnega opusa in Prekmurja. V posebnem pogovoru za Primorski dnevnik je takole odgovarjal na vprašanja:

— Kako je zastavljen scenarij oziroma kako bo predstavljen roman STRICI SO MI POVEDALI v TV nadaljevanju in filmu?

— Roman je obsežen, saj je nekakšna saga o prekmurškem rodu Fufsov in Puckov, pomeni, da je večji del zasnovan avtobiografsko. Segi v čas okoli leta 1880 pa vse do leta 1950, ali skoraj 80 let. Za TV in film to pomeni, lahko bi rekli, kup dela več, kajti roman se začne krepko pred I. svetovno vojno, zajema pa I. svetovno vojno, tako imenovano Rdečo republiko leta 1919 v Prekmurju, nato po vojni agrarno reformo, problematiko prekmurskega sezona, začetek druge svetovne vojne, osvoboditev in še čas po vojni, ki ga pisatelj v romanu zaključuje s smrtjo svoje matere.

— Bo k temu kaj dodane? — Bo. Gre namreč za to, da se je pisatelj nekaterih stvari v svojem romanu samo dotaknil, nas pa je to v toliko meri zanimalo, da smo pripravili dopolnitve. Tako smo obogatili sedmi del nadaljevanke.

Povedati moram, da si je režiser France Štiglic zamislil ekranizacijo tega romana v sedmih televizijskih nadaljevanjih, hkrati pa je zasnoval celovečerni film, vendar ne tako kot smo doslej videli, da recimo iz celotne nadaljevanke zlepijo, zmontirajo film. Ubrali smo drugo pot, zdi se mi, da je ta pot zanimivejša, pravilneša, izločili smo sedmo nadaljevanje — Veselo gostovanje in ta dogodek razširili na celovečerni film.

Posebej bi nekaj povedal za sedmo nadaljevanje, ki je zasnovano tako, da govori o politični aktivnosti Miška Kranjca. Gre za čas od 1930. do 1950. leta. Miška Kranjca vidimo in spoznamo kot urednika Ljudske pravice, pa čas druge svetovne vojne in po njej. Poseben prizor bo prav izdajstvo in smrt narodnega heroja Štefana Kovaca, pisateljevega prijatelja in sodelavca. To je v knjigi samo omenjeno, mi pa smo iz tega naredili celotno sekvenco, tako da bo gledalec pobliže spoznal tudi začetek revolucionarne vstaje v Prekmurju.

— Kako torej kar najbolj verno in umetniško prepričljivo prenesti na filmski trak sporočilo romana?

Ob tem začetnem gradivu, ki ga bomo predstavili slovenskemu TV in filmskemu gledalcu, bi rad pristavil, da poleg te osnovne pripovedi, se pravi ob tej avtobiografski pripovedi, v kateri bodo gledalci spoznali Kranjčovo življenjsko pot, gre tudi za globlje razumevanje nekakšne kratke in moderne zgodovine slovenskega naroda, natančneje, zgodovine Prekmurja. Znano je, da je bilo Prekmurje do leta 1919 pod Madžari in se je prvi priključilo Jugoslaviji po prvi svetovni vojni. Ves ta čas je Prekmurje bilo nekako odrezano in samo prekmurska govorica, kot poseben specifičen jezik, je obdržal Prekmurci pod avstro-ogrsko nadvlado. Tako se danes Prekmurci gojijo ta svoj dialekt, v katerem skušamo posneti film.

Prekmurje je tedaj tudi jezikovno nekakšen most med severovzhodno Evropo in ostalim delom Slovenije. Prav to se mi zdi ena izmed zanimivosti, kajti ta prekmurščina je dejansko arhaični ostanek starocerkvenje slovanščine in govori o žilavosti, prabratnosti dela Slovencev, tako kot je ta jezik recimo koruški dialekt, naški ali furjanski dialekt na drugi strani meje. Govori o vztrajnem verovanju malega človeka, človeka brez zemlje, ki si je počasi, skozi zadnjih osemdeset let najprej pridobil zemljo, nato pa tudi zupanje vase.

Miško Kranjec je tako vnesel v slovensko literaturo najprej Prekmurje kot pokrajino, nato pa tudi Prekmurca kot izrazito žilavega, trdoživca, poštenega človeka. Prav ta lik smo skušali v tem filmu tudi slediti in spregovoriti o tem človeku, ki je skušal iz nič nekaj doseči.

Brez dvoma gre za zelo zahtevno, najbrž najbolj zahtevno delo v zadnjih letih. Kako poteka, kako daleč ste?

Imeli smo zelo obsežne priprave, saj smo pripravili nekaj ERNEST RUŽIČ

(Nadaljevanje na zadnji strani)

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Zlata Ognjanović

Ivan Sancin

rju, so zanesljivo jamstvo za uspeh druge abonmajске prireditve Glasbene matice.

Ob krstni predstavitvi Bartokove opere v ljubljanski operni hiši je glasbeni kritik Pavel Mihelič napisal, da sta k izvrstni izvedbi Bartokove umetnine v največji meri pripomogla solista Zlata Ognjanović in Ivan Sancin.

NA ZIHERLOVIH DNEVIH V ŠKOFJI LOKI

Nekatera vprašanja uresničevanja posebnih pravic italijanske in madžarske narodnosti

Na nedavnih Zihervlovih dnevih v Škofji Loki je imel v četrti delovni skupini, ki je obravnavala temo Mednarodni in medpredsedniški odnosi, zanimiv prispevek Geza Bačić pod naslovom »Nekatera vprašanja uresničevanja posebnih pravic italijanske in madžarske narodnosti v SR Sloveniji«. Iz njegovega obširnega prispevka bomo povzeli nekaj najbolj zanimivih odlomkov, zlasti tistih, ki zadevajo pravice italijanske narodnosti v Sloveniji.

Potem ko avtor ugotavlja, da je Jugoslavija večnacionalna skupnost enakopravnih narodov in narodnosti, ugotavlja, da je iz zadnjega popisa prebivalstva iz leta 1981 razvidno, da predstavljajo pripadniki posameznih narodnosti v Jugoslaviji blizu 15% celotnega prebivalstva, pa tudi dejstvo, da so vse jugoslovanske republike narodnostno mešane.

Ves čas po osvoboditvi je jugoslovanska socialistična skupnost skrbela za enakopraven položaj, zagotavljala gospodarski, družbeni, jezikovni in kulturni razvoj narodnosti. Ta ni bil odvisen ne od mednarodnih razmer ali odnosov s sosedji, niti pogojen s številčnostjo pripadnikov katerekoli narodnosti.

Položaj in pravice v Sloveniji avtonomno bivačih pripadnikov italijanske in madžarske narodno-

sti določa ustava SR Slovenije na tri načine: v temeljnih načelih, kjer je opredeljeno, da sta narodnosti konstitutivni element republike državnosti, v splošnih določbah o svobodnih, pravicah in dolžnostih človeka in občana, po katerih so pripadniki narodnosti ne glede na svoje narodnostne posebnosti tako kot vsi drugi delovni ljudje nosilci vseh družbenega, ekonomskega in političnega razvoja, nosilci oblasti in upravljanja vseh družbenih zadev v naši družbi, ter v določbah o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodnosti in njihovih pripadnikov (250. in 251. člen) kot v še nekaterih drugih določbah, ki zagotavljajo in jamčijo polno uveljavljanje nacionalne kulture, vzgojo in izobraževanje v lastnem jeziku, narodnostni tisk in sredstva obveščanja, razvijanje tiskov z matičnim narodom, razvojne in druge možnosti za polni vesteranski narodnostni obstoj in razvoj. V statutih občin Koper, Izola, Piran, Lendava in Murska Sobota, kjer živijo pripadniki obeh narodnosti, so ustavne pravice narodnosti našle svojo podrobnejšo razčlenitev, kar še posebej velja za samoupravne akte temeljnih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti, ki v nekaterih pomembnejših in nedorečenostih. Za oceno kvalitete odnosov ob narodnosti je pomembna analiza

njene socialne strukture. Pregled socialnih karakteristik italijanske prebivalstva v Sloveniji kaže, da je v okviru narodnosti veliki odstotek ostarele prebivalstva ter primanjkljaj mlajšega prebivalstva, kar je mogoče pripisati migracijskim gibanjem pri drugi svetovni vojni in tudi kasneje. Po strukturi izobrazbe pri pripadnikih italijanskega prebivalstva kaže večji delež kmetov med italijansko narodnostjo, kar je pripisati deležu ostarele prebivalstva. V industriji je delež Italijanov le malo nižji od Slovencev, pač pa je delež zaposlenih Italijanov v upravi višji od deleža Slovencev v tej dejavnosti. Sorazmerno večji delež v upravi zaposlenega italijanskega prebivalstva (prosveta, zdravstvo, družbene in komunalne dejavnosti) odseva dvojezičnost v upravi in službah zaradi mešanosti območja potrebna prisotnosti italijanskega službenca. Lahko sklenemo, da ta kratki prikaz socialno-ekonomske in demografske strukture pripadnikov italijanske narodnosti v primerjavi z isto strukturo Slovencev govori za dokajšnjo izenačenost socialnega položaja Italijanov in Slovencev na dvojezičnem ozemlju v Sloveniji. Večji delež Italijanov, zaposlenih v upravi, družbenih službah ter industriji

priča o njihovih enakopravnih možnostih.

Ker je SR Slovenija že v 1. členu svoje ustave opredeljena kot socialistična samoupravna demokracija, skupnost delovnih ljudi in občanov slovenskega naroda, s tem pripadniki italijanske in madžarske narodnosti, s tem integralni del slovenske skupnosti in obema narodnostima zagotavlja posebno varstvo, ki je potrebno, da bi preprečili njuno asimilacijo.

Na narodnostno mešanih območjih je zagotovljena popolna dvojezičnost poslovanja vseh samoupravnih organov, pravosodnih institucij, družbenopolitičnih skupnosti in ustanov posebnega družbenega pomena (zdravstvo, PTT, itd.). Jezikovna enakopravnost je obvezna v tako imenovani evidenci, zunanji dvojezičnosti v vseh javnih napisih (na javnih zgradbah, podjetjih, ulicah in cestah na narodnostno mešanih območjih), v doslednosti dvojezičnih napisov posvoda in enakomernosti sorazmerju (ponekod so napisji v jeziku narodnosti manjši). V vseh pravosodnih organih na tem področju sta jezik narodnosti in enakopravna slovenskemu jeziku in s tem »uradna jezika«, kar zahteva poslovanje dosledno v jeziku narodnosti, kadar gre za pripadnika narodnosti.

Na narodnostno mešanem ob-

močju občin Izola, Koper, Piran, kjer skupaj s pripadniki slovenskega naroda živijo tudi pripadniki italijanske narodnosti, se odvija pouk v vzgojnoizobraževalnih organizacijah za pripadnike italijanske narodnosti v italijanskem jeziku. Po podatkih Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje je bilo v šolskem letu 1979/80 v organizaciji z italijanskim jezikom vključenih 540 otrok oziroma učencev italijanske narodnosti. Ti učenci so bili vključeni v sedmih vzgojnoizobraževalnih organizacijah, devetih osnovnih šolah (4 šole imajo vseh 8 razredov) in štirih srednjih šolah z italijanskim jezikom. V teh vzgojnoizobraževalnih organizacijah je poučevalo 12 vzgojiteljev, 7 varuhinj, 63 učiteljev in 38 učiteljev v srednjih šolah.

Za jezikovni in kulturni razvoj in narodnostni obstoj so izredno pomembni narodnostni tisk, TV in radio spored v italijanskem oziroma madžarskem jeziku. Tisk italijanske narodnosti predstavlja časopis: dnevnik La voce del popolo, štirinajstodnevnik Panorama in trimesečnik La Battana (kulturna revija), ki izhajajo za italijansko narodnost v SR Hrvatski in Sloveniji pri založbi Edit. Za potrebe italijanske narodno-

D. Z.

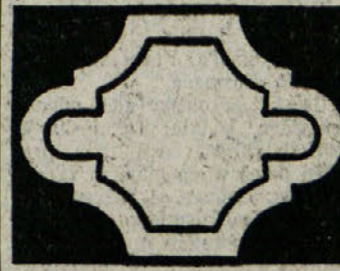
(Nadaljevanje na zadnji strani)

(Nadaljevanje na zadnji strani)

ZAVAROVALNA DRUŽBA
UNIPOL
AGENCIJA KMETIJSKE
ZADRUGE

tvoja agencija
za vsa zavarovanja

Telefon: 274986

ROLICHNABREZINA
Kamnalom 35/e
Tel. 20-03-71KERAMIČNE PLOŠČICE
SANITARIE**PETROLCHIMICA
ADRIATICA**

F. MALE

Tekoča goriva za ogrevanje

Pogonska goriva

Dodatki gorivom

Maziva

SERVIZIO

TOTALCOMFORT

TRST - DOMJO 145 - TEL.: 817395 - 824400

Trgovina ROSIZH BRUNO

TRST — Ul. Palestrina 5 — Tel: 768-059

OLIVETTI IN DRUGE ZNAMKE

- Pisalni stroji
- Računalniki po neprekosljivih cenah
- Oprema

PREDEN PRODATE
VASE STARO ZLATO
ZGLASITE SE PRI ZLATARNI

Aurum

ki nudi konkurenčna kotiranja
in brezplačne ocene.

TRST, UL. MAZZINI 43/D

TEL. 68980

ORVISI

bogata izbira vsakovrstnih
igrač

TRST — UL. PONCHIELLI 3

KOSMINA SERGIJ

BARVNI TV SPREJEMNIKI —
vse kar najboljše nudi
nemška in italijanska tehnika

ITT Schaub - Lorenz,

TELEFUNKEN,

PHILIPS REX

NABREZINA Center

Tel 200-123

VSE MODNE

NOVOSTI

USNJE

GALANTERIE

IN KONFEKCIJE

TRST

Ul. San Lazzaro 18

Tel. 68-124

Zastopnik kuhinje

moreluzzo

TRST

Ul. Balamonti 3 — tel. 820766

Ul. Di Vittorio 12 — tel. 813301

Zastopnik kuhinje

moreluzzo

TRST

Ul. Balamonti 3 — tel. 820766

Ul. Di Vittorio 12 — tel. 813301

Zastopnik kuhinje

moreluzzo

TRST

Ul. Balamonti 3 — tel. 820766

Ul. Di Vittorio 12 — tel. 813301

Zastopnik kuhinje

moreluzzo

TRST

Ul. Balamonti 3 — tel. 820766

Ul. Di Vittorio 12 — tel. 813301

Zastopnik kuhinje

moreluzzo

TRST

Ul. Balamonti 3 — tel. 820766

Ul. Di Vittorio 12 — tel. 813301

Zastopnik kuhinje

moreluzzo

TRST

Ul. Balamonti 3 — tel. 820766

Ul. Di Vittorio 12 — tel. 813301

Zastopnik kuhinje

moreluzzo

TRST

Ul. Balamonti 3 — tel. 820766

Ul. Di Vittorio 12 — tel. 813301

Zastopnik kuhinje

moreluzzo

TRST

Ul. Balamonti 3 — tel. 820766

Ul. Di Vittorio 12 — tel. 813301

Zastopnik kuhinje

moreluzzo

TRST

Ul. Balamonti 3 — tel. 820766

Ul. Di Vittorio 12 — tel. 813301

Zastopnik kuhinje

moreluzzo

TRST

Ul. Balamonti 3 — tel. 820766

Ul. Di Vittorio 12 — tel. 813301

TOLMIN V PISANI BESEDI

SICER NE MATERIALNO
TODA VELIKO BOGASTVO

V mali galeriji knjižnice Cirila Kosmača v Tolminu je bila do konca oktobra zelo pregledna razstava tega, kar je Tolminska dala na kulturnem področju

V mali galeriji knjižnice Cirila Kosmača je bila do konca oktobra zelo pregledna razstava tega, kar je Tolminska dala na kulturnem področju. V mali galeriji knjižnice Cirila Kosmača je bila do konca oktobra zelo pregledna razstava tega, kar je Tolminska dala na kulturnem področju.

Tolminska dediščina - tako jo v uvodu svoje knjige Zgodovina Tolminskega imenuje Simon Rutar - je res bogata. Bogata!! S tem ne mislimo denarja ali kako drugače bogata z materialnimi dobrinami. Se zdalec ne, saj je še vedno med manj razvitimi občinami. Bogata pa je Tolminska kulturno, se pravi po pisateljih, pesnikih, zgodovinarjih, skladateljih in politikih. In to bogastvo je želela prikazati razstava knjižnice Cirila Kosmača, ko je pripravljala razstavo.

Poglejmo kaj vse je videl obiskovalec te razstave. Takoj ob vstopu na desni strani so trije letniki tednika Ilustrirani glasnik s slikami sosedske bojišča med vojno 1915-1918. Ilustrirani glasnik je izhajal v Ljubljani vsa štiri leta prve svetovne vojne kot tednik vsak četrtke. Na naslovi strani pete številke z dne 30.IX.1915 je risba borbe pri Tolminu, v obliki pa je kot nadahnjena na nebu doprta risba pesnika Gregorčiča. Obiskovalce se zdi, da slihi tih pesnikov glas iz ode Soči: "... in ti mi boš kravata tekla."

V desetih vitrinah so se nato vrstile knjige domačinov in tujih pisateljev in pesnikov, ki z vsebino govorijo o Tolminu. Na prvem mestu so tri dela zgodovinarja Simona Rutarja: Zgodovina Tolminskega to je knjiga, ki leto po letu 100-letnico izida - daleč domoznastvo, Goriska in Gradiščanska in Rutarjev Dnevnik.

Obiskovalec vidi v eni vitrini dela o arheoloških izkopavanjih in raziskovanjih na Tolminskem. V vitrini je tudi knjiga raziskovalca dr. Carla Marchesettija: Necropoli di Santa Lucia - Nekropola pri Sv. Luciji. Tam so tudi članki in razprave o prazgodovinskih najdbah na Robiči, v Kobarižu, Livku, Idriji pri Bači, Mostu na Soči, Tolminu itd. Več razprav in člankov o arheoloških izkopavanjih in najdbah ima Drago Svoljšak, višji kustos Goriškega muzeja.

V naslednjih dveh vitrinah so razstavljena dela tujih pisateljev v italijanskim in nemščini, ki obravnavajo vojno ob Soči v letih 1915-1918. Tako ima Fritz Weber več knjig: Isonzo 1915-1917, dalje Dal Monte nero a Caporetto - Od Krna do Kobariža, Tappe della disfatta - Postaje zlozma. General Angelo Gatti ima debelo knjigo z naslovom: Caporetto - Il diario di guerra inedito - Kobariž, iz neobjavljenega vojne dnevnika. Znani general Luigi Capello ima knjigo: Caporetto - Verche? Zakaj Kobariž. Med drugimi je tudi knjiga Da Caporetto a Vittorio Veneto - Od Kobariža do Vittoria Veneta.

Slovenske literature o Soški fronti je bolj malo. Obiskovalec išče knjigo Ivana Matičiča: Skozi plamene prve svetovne vojne in knjigo Vladimira Gradnika: Kravos. Tako pravimo, da se je imela vojna, da se je. S tem nam ne mislimo, da ni tej razstavi premalo knjig o Soški fronti ampak da imamo v naši literaturi res malo del, ki bi obravnavala zgodovinske dogodke iz prve svetovne vojne. Naši zgodovinarji, pisatelji in politiki tistih zgodovinskih dogodkov niso znali, li pa se niso čutili dovolj močne pisanju, da bi prenesli na papir trpljenje naših očetov in devoj, ki so na svoji zemlji bili - tukem rom domači sin, kot je pel Gregorčič. Tolminska dediščina je bila skozi stoletja priča priče krvavih spopadov med prietimi in narodi, ki so skozi ta rata silili na lepe, na jug, na dovitne italiske ravnine. Naš riski pesnik Alojz Gradnik je v esmi Naša zemlja zapisal:

Jaz sem kohorte rimske tu že (zrla, iz divjih Humov sem bila, krdeja Obrov, Gotov, (Markomana in Langobardov so čez mene drla). Skoda, da Gradnik temu sonetu dodal se enega, v katerem bi lahko povedal, kaj vse so naši očetje prestali v prvi svetovni vojni 1915-1918 in med NOB 1941-1945, a svoji koži in na svoji zemlji - doživeli in preživeli dve vstajni vojni katastrofi!

V omari, ki zakriva svo končno eno v ozadju so razstavljena rodovinska in kulturno-rodovinska dela naših pisateljev in pesnikov, tako dela Ivana Reglia, Franceta Bevk, Cirila Kosmača, Iva Sorlija, Janka Petasa, Sase Vuge, Jože Lovrenčiča, pesnikov Simona Gregorčiča.

Naš pesnik Alojz Gradnik je v esmi Naša zemlja zapisal: Jaz sem kohorte rimske tu že (zrla, iz divjih Humov sem bila, krdeja Obrov, Gotov, (Markomana in Langobardov so čez mene drla). Skoda, da Gradnik temu sonetu dodal se enega, v katerem bi lahko povedal, kaj vse so naši očetje prestali v prvi svetovni vojni 1915-1918 in med NOB 1941-1945, a svoji koži in na svoji zemlji - doživeli in preživeli dve vstajni vojni katastrofi!

OB DVEH SOČASNIH RAZSTAVAH

Černigoj in Kravos
grafika dveh generacij

V Trstu slovi naše slikarstvo predvsem po grafiki, ki se uveljavljajo tudi v tujini. Te dni razstavljata dva taka mojstra, Avgust Černigoj in Marjan Kravos. Ker je Černigoj za grafiko Kravosa navdušen, da sta se to pot srečala kot dva svetla planeta na umetniškem nebu, učitelj in njegov učenec.

Černigojeva razstava v Kulturnem domu na Opčinah je gotovo ena njegovih najbolj zanimivih iz zadnje dobe, po urejenosti prikaza grafik od leta 1955 do danes. Za poznavalce je njen ogled pravcato umetniško uživanje. Listi so izbrani z namenom, da nam pričarajo prefinjeno panoramno ugodje njegove grafike tako za oko, kot v nečem smislu tudi za uho, ki podzvestno dojema prištevno muzikalnost, ki rabo polni dvanajst. Dvadeset se namreč, kot da množice tankih in debelih črt teh listov postane zveneča struna, kompaktnost barvnih ploščev pa njih resonančno dno.

Res himnična povezava-barv in črt. Valovanje Černigojeve likovne spretnosti se premišljeno rši, ne da bi pri tem umetnik zgubljal svoj osebnostni ustvarjalni zagon. Deloma zaradi tega je verjetno liste izpred leta 1955 pustil doma, da da novi razstavi etnojezični pečat pozne dozorelosti svoje domišljije, ki ga duhovito buri že nad šestdeset let. Skozi ozko sprano lahko te dni občudujemo te odlično izbrane liste iz zadnje tretjine njegove ustvarjalnosti, kako se oglatost in temnost abstraktnih grafik proti koncu petdesetih let spreminja iz priroščnih oblik, da se razcepijo v šopke stotin lasnatih tankih črt in združujejo v bolj vegetacijske oblike. Pozneje se te črtice zlijejo v debelejšje črte in zvojejo v zamotane cilindrične spirale izgleda lepe modrosti umetniškega črca, ki se konča, o Černigoji domišljiji, preobratno v antropomorfnih in iz slednjih v oblike ljudi iz pradohe, ko so postajali homo faber ali vsaj homo sapiens. Černigoj nam je tako umetniško nakazal razvoj iz vrvice snovi v živa bitja, slednje pa ve-

Človek je zares čuden. Svoje umske sposobnosti sprejema uporablja za to, da bi si ustvaril la godnejše življenje. Ikariti ali ne zamudi priložnosti, da bi istih sposobnosti ne izkoristil tudi sebi v škodo, celo sebi v smrt. Iz Manile na primer poročajo, da so njihovi torej filipinski strokovnjaki preizkusili kokosovo olje za razsvetlavo. Preizkusili so torej kokosovo bombon. Po njihovih trditvah je kokosova bomba lučla od navadne bombe na dinamit. Kokosovo bombon, ali bolje razsvetlavo iz kokosovega olja so napravili in preizkusili v neki rafineriji.

Obiskovalec vidi v eni vitrini dela o arheoloških izkopavanjih in raziskovanjih na Tolminskem. V vitrini je tudi knjiga raziskovalca dr. Carla Marchesettija: Necropoli di Santa Lucia - Nekropola pri Sv. Luciji. Tam so tudi članki in razprave o prazgodovinskih najdbah na Robiči, v Kobarižu, Livku, Idriji pri Bači, Mostu na Soči, Tolminu itd. Več razprav in člankov o arheoloških izkopavanjih in najdbah ima Drago Svoljšak, višji kustos Goriškega muzeja.

V naslednjih dveh vitrinah so razstavljena dela tujih pisateljev v italijanskim in nemščini, ki obravnavajo vojno ob Soči v letih 1915-1918. Tako ima Fritz Weber več knjig: Isonzo 1915-1917, dalje Dal Monte nero a Caporetto - Od Krna do Kobariža, Tappe della disfatta - Postaje zlozma. General Angelo Gatti ima debelo knjigo z naslovom: Caporetto - Il diario di guerra inedito - Kobariž, iz neobjavljenega vojne dnevnika. Znani general Luigi Capello ima knjigo: Caporetto - Verche? Zakaj Kobariž. Med drugimi je tudi knjiga Da Caporetto a Vittorio Veneto - Od Kobariža do Vittoria Veneta.

Slovenske literature o Soški fronti je bolj malo. Obiskovalec išče knjigo Ivana Matičiča: Skozi plamene prve svetovne vojne in knjigo Vladimira Gradnika: Kravos. Tako pravimo, da se je imela vojna, da se je. S tem nam ne mislimo, da ni tej razstavi premalo knjig o Soški fronti ampak da imamo v naši literaturi res malo del, ki bi obravnavala zgodovinske dogodke iz prve svetovne vojne. Naši zgodovinarji, pisatelji in politiki tistih zgodovinskih dogodkov niso znali, li pa se niso čutili dovolj močne pisanju, da bi prenesli na papir trpljenje naših očetov in devoj, ki so na svoji zemlji bili - tukem rom domači sin, kot je pel Gregorčič. Tolminska dediščina je bila skozi stoletja priča priče krvavih spopadov med prietimi in narodi, ki so skozi ta rata silili na lepe, na jug, na dovitne italiske ravnine. Naš riski pesnik Alojz Gradnik je v esmi Naša zemlja zapisal:

Jaz sem kohorte rimske tu že (zrla, iz divjih Humov sem bila, krdeja Obrov, Gotov, (Markomana in Langobardov so čez mene drla). Skoda, da Gradnik temu sonetu dodal se enega, v katerem bi lahko povedal, kaj vse so naši očetje prestali v prvi svetovni vojni 1915-1918 in med NOB 1941-1945, a svoji koži in na svoji zemlji - doživeli in preživeli dve vstajni vojni katastrofi!

V omari, ki zakriva svo končno eno v ozadju so razstavljena rodovinska in kulturno-rodovinska dela naših pisateljev in pesnikov, tako dela Ivana Reglia, Franceta Bevk, Cirila Kosmača, Iva Sorlija, Janka Petasa, Sase Vuge, Jože Lovrenčiča, pesnikov Simona Gregorčiča.

Naš pesnik Alojz Gradnik je v esmi Naša zemlja zapisal: Jaz sem kohorte rimske tu že (zrla, iz divjih Humov sem bila, krdeja Obrov, Gotov, (Markomana in Langobardov so čez mene drla). Skoda, da Gradnik temu sonetu dodal se enega, v katerem bi lahko povedal, kaj vse so naši očetje prestali v prvi svetovni vojni 1915-1918 in med NOB 1941-1945, a svoji koži in na svoji zemlji - doživeli in preživeli dve vstajni vojni katastrofi!

V omari, ki zakriva svo končno eno v ozadju so razstavljena rodovinska in kulturno-rodovinska dela naših pisateljev in pesnikov, tako dela Ivana Reglia, Franceta Bevk, Cirila Kosmača, Iva Sorlija, Janka Petasa, Sase Vuge, Jože Lovrenčiča, pesnikov Simona Gregorčiča.

Naš pesnik Alojz Gradnik je v esmi Naša zemlja zapisal: Jaz sem kohorte rimske tu že (zrla, iz divjih Humov sem bila, krdeja Obrov, Gotov, (Markomana in Langobardov so čez mene drla). Skoda, da Gradnik temu sonetu dodal se enega, v katerem bi lahko povedal, kaj vse so naši očetje prestali v prvi svetovni vojni 1915-1918 in med NOB 1941-1945, a svoji koži in na svoji zemlji - doživeli in preživeli dve vstajni vojni katastrofi!

Nedelja, 7. novembra 1982

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

- 9.00 Maša
- 11.15 Koncert vojaške godbe
- 13.00 TV dnevnik ob 13. uri
- 13.30 Dnevnik - novice
- 14.00 V teku nedelje
- 14.10 Športne novice
- 14.45 Discoring
- 16.55 Muppet show z Jamesom Coburnom
- 17.30 Panorama loterije
- 18.30 90. minuta
- 20.00 TV dnevnik
- 20.30 Zgodba o ljubezni in prijateljstvu - 3. epizoda
- 21.35 Športna nedelja
- 22.20 Na vprašanje odgovarja...
- 23.20 Nove neapeljske pesmi
- 23.55 Dnevnik - novice - vremenske razmere

Drugi kanal

- 10.00 V spomin Ricardu Pick Mangialigalliju
- 10.45 Aelous
- 11.15 Dnevi Evrope
- 11.45 TV film -
- 12.10 Opoldanski program
- 13.00 TV dnevnik ob 13. uri
- 13.30 Domino
- 15.10 Blitz - šport in kvizi
- 17.10 Ameriška Hit-Parade
- 18.50 Dnevnik - gol flash
- 19.50 TV dnevnik
- 20.00 Nedeljski sprint - šport
- 20.30 Se Parigi... - 2. epizoda
- 21.35 Beseda Garibaldi
- 22.25 Dnevnik - večerni
- 23.35 Hill Street podnevi in ponoči
- 23.55 Zgodbi TV dnevnik

Tretji kanal

- 11.45 - 12.35 Big Bands
- 15.00 Necoreprenos sporta
- 17.30 Special Blizzard
- 18.00 Platea '82
- 19.00 TV dnevnik
- 19.15 Deželni šport
- 19.35 Jazz prva ljubzen
- 20.40 Šport na tretjem kanalu
- 21.40 Voja med Kalabrezi v New Yorku
- 22.10 TV dnevnik
- 22.30 Nogometno prv. A lige

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

- 8.30 Poročila
- 8.35 Živ žav - otroška matineja
- 9.20 Glasbena glasba
- 10.15 Škag, ameriška nad.
- 11.05 TV kašipot
- 11.25 Slovenski pihalni orkestri

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

- 12.00 Kmetijska oddaja
- 13.00 Poročila
- 14.45 Posadka - sovjetski film
- Aleksander Mita si je svoj film zamislil po zahodnem vzoru in posnel film o posadki letala, ki se bori, da bi avion pristal, se preden bi posadka s potniki vred zgorela v plamenih. Zgodba se osredotoča na štiri člane posadke: na starajočega se pilota-kapitana, ki je odgovoren za varnost oseba in potnikov, na letalskega tehničarja, katerega družina trpi zaradi krčev, a ne po njegovi krivdi, in na stewardesa, ki sta bila nekdo ljubimca, a se je fant zavedal, da je pri dekletu ubral napačno pot. Med potniki je tudi na novo poročena tehničarova žena s svojim sinom, kar se pripomore k dodatni napetosti. Prvih 90 minut se film osredotoča na družinske peripetije posadke, medtem ko v zadnji uri prevladuje groza, ali se bo letalu posrečilo brez nesreče pristati na moskovskem letališču.
- 17.00 Poročila
- 17.05 Opera narave: Iran dok. serija
- 17.35 Športna poročila
- 17.50 625. oddaja za stik z gledalci
- 18.20 Človek brez meje
- 18.50 Ne prezirite
- 19.25 TV film - Ante ali prispevki iz življenjskega, nadaljevanje in konec
- 21.15 Športni pregled
- 21.45 Poročila

Drugi kanal

- 12.30 Tedenski program o medicini
- 13.00 TV dnevnik ob 13. uri
- 13.30 Šola in vzgoja
- 14.00 Tandem
- 16.00 Šola in vzgoja
- 16.30 Univerza popevke
- 17.00 Dnevnik - flash
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Glasbene zanimivosti in novosti
- 18.25 Prosti kotiček
- 18.40 Športni dnevnik
- 18.50 TV film - dncubo tra le fiamme
- 19.45 TV dnevnik
- 20.30 Sinovi in ljubimci
- 21.30 Kronika
- 22.35 Prosti kotiček
- 22.50 Izvir življenja
- 23.15 Šola in vzgoja
- 23.45 TV dnevnik

Tretji kanal

- 16.45 Nogometno prv. A in B lige
- 19.00 TV dnevnik
- 19.15 Deželni šport
- 20.30 Šola in vzgoja
- 20.40 Ljudje in mesto

Koper

- 16.25 Z nami pred kamero
- 16.30 Nogomet:
- Beograd - Vojvodina
- 18.00 Film ponovitve
- 19.15 TV D - Stičišče
- 20.10 Eksplozija smeha - celov. film
- 21.40 Sedem dni
- 21.55 Glasba brez meje: Shirley Bassey

Ljubljana

- 15.30 Lovci ubijajo - film
- 17.05 Nedeljsko popoldne
- 18.55 Risanka
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Ante - TV film
- 21.15 Športni pregled
- 21.45 TV dnevnik

TRST A

- 8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila
- 8.30 Kmetijska oddaja: 9.00 Maša: 9.45 Veliki orkestri: 10.00 Poslušaj boste: 10.30 Mladinski oddaje: 10.45 Veliki orkestri: 11.00 Sestanek z...: 11.15 Nabožna glasba: 11.45 Vera in naš čas: 12.00 Narodnostni trenutek Slovenec v Italiji: 12.30 in 13.30 Glasba po željah: 14.10 Nedeljski zvon: 14.40 Šport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditelj.

KOPER

- (Slovenski program)
- 7.00, 8.00, 14.00, 16.00 Poročila: 7.10 Veselo v nedeljsko popoldne: 7.15 Obvestila in EP: 7.30 Za zdravje: 8.00 Kinosporočila: 8.10 Športne slovenskih ljudskih pesmi: 8.30 Polje, kdo bo tebe ljubil: 9.00 Zaključek: 13.00 Sosednji kraji in ljudje: 13.30 Glasbeni notes: 13.45 Glasba po željah: 15.00 Radio Koper na obisku: 15.15 Orkester Les Humphries: 15.30 Domača rock scena: 16.15 Glasba in zabava glasba: 16.30 Naša pesem: 17.00 Nedelja na športnih igriščih.

KOPER

- (Italijanski program)
- 7.30, 13.30, 18.30 Radijski dnevnik: 10.30, 13.30 Poročila: 6.00: 9.30 Glasba za dobro jutro: 7.15 Horoskop: 8.33 Pesem tedna: 9.30 Lucianovi dopisniki: 10.32 Glasbeni prostor: 10.40 Mosaik: 11.30 Kim, svet mladosti: 12.00 Sedem plus sedem: 12.10 Glasba po željah: 12.50 Nazdravimo z...: 14.30 Glasbeni trg: 15.30 Crash: 16.30 Vrtljak jug. motivov: 17.45 Glasbeni dnevnik: 18.30 Športna nedelja: 18.45 Slišimo se jutri in za ključek sporeda.

RADIO 1

- 8.00, 10.12, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila: 8.50 Naša zemlja - oddaja o kmetijstvu: 10.10 Zeleni val: 11.00 Permette, cavallo?: 12.30

Ponedeljek, 8. novembra 1982

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

- 12.30 Nasveti za izvoznike
- 13.00 Knjižne novice
- 13.30 TV dnevnik
- 14.00 Honore de Balzac - Izgubljene iluzije
- 14.30 Specijalno iz parlamenta
- 15.00 Šola in vzgoja
- 15.30 TV film iz serije Trapper - Taxi v dežju
- 16.20 Športna oddaja
- 17.00 Dnevnik - Flash
- 17.05 Risanke
- 17.20 Trije nečaki in majordom
- 17.45 Risanke
- 18.20 Kulturna oddaja
- 18.50 Happy magic
- 19.45 Almanah jutrišnjega dne
- 20.00 TV dnevnik
- 20.30 Od tod do večnosti - celov. film
- 22.20 TV dnevnik
- 23.20 Srečanje s kinom
- 23.30 TV dnevnik - Danes v parlamentu - Vremenske razmere

Drugi kanal

- 12.30 Tedenski program o medicini
- 13.00 TV dnevnik ob 13. uri
- 13.30 Šola in vzgoja
- 14.00 Tandem
- 16.00 Šola in vzgoja
- 16.30 Univerza popevke
- 17.00 Dnevnik - flash
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Glasbene zanimivosti in novosti
- 18.25 Prosti kotiček
- 18.40 Športni dnevnik
- 18.50 TV film - dncubo tra le fiamme
- 19.45 TV dnevnik
- 20.30 Sinovi in ljubimci
- 21.30 Kronika
- 22.35 Prosti kotiček
- 22.50 Izvir življenja
- 23.15 Šola in vzgoja
- 23.45 TV dnevnik

Tretji kanal

- 16.45 Nogometno prv. A in B lige
- 19.00 TV dnevnik
- 19.15 Deželni šport
- 20.30 Šola in vzgoja
- 20.40 Ljudje in mesto

Koper

- 16.25 Z nami pred kamero
- 16.30 Nogomet:
- Beograd - Vojvodina
- 18.00 Film ponovitve
- 19.15 TV D - Stičišče
- 20.10 Eksplozija smeha - celov. film
- 21.40 Sedem dni
- 21.55 Glasba brez meje: Shirley Bassey

Ljubljana

- 15.30 Lovci ubijajo - film
- 17.05 Nedeljsko popoldne
- 18.55 Risanka
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Ante - TV film
- 21.15 Športni pregled
- 21.45 TV dnevnik

TRST A

- 8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila: 8.30 Kmetijska oddaja: 9.00 Maša: 9.45 Veliki orkestri: 10.00 Poslušaj boste: 10.30 Mladinski oddaje: 10.45 Veliki orkestri: 11.00 Sestanek z...: 11.15 Nabožna glasba: 11.45 Vera in naš čas: 12.00 Narodnostni trenutek Slovenec v Italiji: 12.30 in 13.30 Glasba po željah: 14.10 Nedeljski zvon: 14.40 Šport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditelj.

KOPER

- (Slovenski program)
- 7.00, 8.00, 14.00, 16.00 Poročila: 7.10 Veselo v nedeljsko popoldne: 7.15 Obvestila in EP: 7.30 Za zdravje: 8.00 Kinosporočila: 8.10 Športne slovenskih ljudskih pesmi: 8.30 Polje, kdo bo tebe ljubil: 9.00 Zaključek: 13.00 Sosednji kraji in ljudje: 13.30 Glasbeni notes: 13.45 Glasba po željah: 15.00 Radio Koper na obisku: 15.15 Orkester Les Humphries: 15.30 Domača rock scena: 16.15 Glasba in zabava glasba: 16.30 Naša pesem: 17.00 Nedelja na športnih igriščih.

KOPER

- (Italijanski program)
- 7.30, 13.30, 18.30 Radijski dnevnik: 10.30, 13.30 Poročila: 6.00: 9.30 Glasba za dobro jutro: 7.15 Horoskop: 8.33 Pesem tedna: 9.30 Lucianovi dopisniki: 10.32 Glasbeni prostor: 10.40 Mosaik: 11.30 Kim, svet mladosti: 12.00 Sedem plus sedem: 12.10 Glasba po željah: 12.50 Nazdravimo z...: 14.30 Glasbeni trg: 15.30 Crash: 16.30 Vrtljak jug. motivov: 17.45 Glasbeni dnevnik: 18.30 Športna nedelja: 18.45 Slišimo se jutri in za ključek sporeda.

RADIO 1

- 8.00, 10.12, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila: 8.50 Naša zemlja - oddaja o kmetijstvu: 10.10 Zeleni val: 11.00 Permette, cavallo?: 12.30

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

- 8.35 - 10.35 TV v šoli
- 17.00 Poročila
- 17.05 Povezave
- 17.35 Kruh skozi stoletja: Kdor ima kruh, je zmagovalac
- 18.35 Obzornik
- 18.45 Zdravo mladi
- 19.15 Risanka
- 19.24 TV in radio nocoj
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Rekord - gruzinska drama
- 21.00 Kulturne diagonale
- 21.40 V znamenju

Koper

- 13.30 Odprta meja

Danes bodo v okviru oddaje

Odprta meja med drugim na sporedu tudi naslednje vesti: SKEDENI - Otvoritev novih društvenih prostorov

GORICA - Mittelevropska srečanja

GORICA - Veseloliga ekle je mejas gledališča iz Medved pri Ljubljani

GORICA - Šole

Ob koncu pa se pregled športnih dogodkov v zamejstvu

16.30 Odprta meja - ponovitve

17.05 TV z nami pred kamero

17.05 TV šola

17.30 TV D - novice

18.00 Film - ponovitve

19.30 TV D - Stičišče

20.15 Nesrečniki - TV nad.

21.15 TV D - Danes

21.30 Nenavaden par - TV film

Zagreb

17.45 Rdeče, rumeno, zeleno

18.00 Narodne pravljice

18.15 TV kolektor

19.30 TV dnevnik

NOGOMET

V 9. KOLU PRVE ITALIJANSKE LIGE

Roma v Vidmu - spet vse razprodano

Izmed vodečih enajsteric še najlažja naloga čaka Juventus

Po gostovanju Juventusa in nedeljskem derbiju z Verono, čaka danes Videmčane nova težka priključna. V gosteh bodo imeli Romo, ki je v zadnjem kolu premagala Pizo. Z druge strani pa je Udinese dokazal, da je njegova trenutna uvrstitev povsem upravičena in da se lahko enakovredno meri z najmočnejšimi.

Roma ima sicer za sabo pokalno tekmo, ko je le s težavo odpravila skromno švedsko enajsterico Nörkoping in je mižno, da bodo igralci občutili napar, poleg tega pa je Prohaska nekoliko poškodovan, vendar mora tudi Ferrari rešiti nekaj problemov. Šurjak ni povsem okreval po močnem udarcu v nogo, katerega je dobil proti Veroni, medtem pa so se pojavile tudi težave z Gerolinom. Kljub nekaterim dvomom okrog posameznih igralcev pa se obeta izredno izenačena in odprta borba in je res težko oceniti, kdo je v prednosti.

Glede ostalih srečanj velja omeniti srečanje med Fiorentino in Torinom, ki bi se znala še vriniti v borbo za vrh, medtem ko Juventus pa je še vedno na vrhu lestvice.

DANASNJI SPORED

Ascoli - Verona, Cagliari - Catanzaro, Cesena - Inter, Fiorentina - Torino, Genoa - Avellino, Juventus - Pisa, Napoli - Sampdoria, Udinese - Roma.

B liga

Arezzo - Bari, Atalanta - Sambenedettese, Catania - Pistoiese, Como - Bologna, Cremonese - Campobasso, Foggia - Perugia, Lazio - Palermo, Lecce - Varese, Milan - Cavese, Reggiana - Monza.

V 3. ITALIJANSKI LIGI

Triestina spet v gosteh

Triestino čaka danes zadnje od dveh zaporednih gostovanj. Prvo se je slabo končalo, saj je v nedeljo proti Riminiju doživela svoj prvi prvenstveni poraz. Kljub te-

ODBOJKA

V 1. KOLU ITALIJANSKE ŽENSKÉ B LIGE

Sokol s težavo do prvih točk, borovke praznih rok

Nabrežinke so zgrešile vse preveč podaj in servisov v odločilnih trenutkih

Bor Intereuropa dobro začel, ob koncu vsakega seta pa je zelo popustil

Sokol - Pall. Nervesa 3:2
(15:12, 11:15, 11:15, 17:15, 15:10)

SOKOL: V. Legiša, Kralj, Gruđen, Mervic, Paulina, G. Legiša, Antoni, Capolicchio, Lozar, Pesaresi, Pertot.

Nabrežinke so menile, da ne bodo imele prevelikih težav, ko pa so opazile, da je nasprotnik kila žilava ekipa, so se zmedle, kar se je tudi odrazilo na njihovi igri, ki je postala zelo raztrgana.

V prvem setu je Sokol sicer z lahko koto povedel, nato pa je bila na vrsti Nervesa, ki si je nabrala tudi štiri točke prednosti (2:8), na koncu pa je nize pripadel domačim. V drugem in tretjem setu pa so gostje z odlično igro v polju in zanesljivim napadom presenetili Nabrežinke, ki niso našle prave obrambe.

Belo zanimiv je bil četrti niz, ko je Sokol vodil kar s 14:8, nakar je njegov nasprotnik popolnoma splahnel in so gostje zbrle sedem zaporednih točk (15:14). Prvi sodnik (ki je nasploh slab opravljal svojo nalogo) jim je celo že prisodil odločilno točko, s čimer bi bila tudi tekma zgubljena, vendar je pomožni sodnik popravil njegovo napako, kar je zbralo.

je Sokol izkoristil, dobil žogo in tudi set.

Peti niz je bil v začetku izenačen, nakar so gostje nekoliko izgubile glavo in koncentracijo, tako da sta prvi letosnji prvenstveni točki ostali v Nabrežini, kar je izredno spodbudno za nadaljnji potek prvenstva.

Ob tem pa gre pripomniti, da smo lahko zadovoljni z rezultatom, ne pa sploh z igro. Preveč je bilo zlatih zgrešenih podaj in servisov v odločilnih trenutkih, zato bo treba še veliko dela, da se odpravijo te pomanjklivosti. Upati je tudi, da bo Pesaresijeva treniralna skupaj z ostalimi, kar pa je pogojeno z dovoljenjem za prehod meje, ki ga morajo izdati na Hrvaškem. Tokrat je Pesaresijeva igrala v vlogi, ki ni njena, imela je tudi nekaj trene in gotovo ni pokazala vsega svojega znanja. (S.D.)

Pallavolo Mogliano - Bor Intereuropa 3:1 (15:13, 11:15, 15:13, 15:11)

BOR INTEREUROPA: Ravbar, Kus, Debenjak, Ficur, Glavina, Maver, V. in M. Klemš, Zergol. Bor Intereuropa se s prvega letošnjega gostovanja vrača praznih rok. Po uspešnem začetku je zgle-

Borovka Viviana Kus

dalo, da bo ekipa Pallavola Mogliano lahek plen, saj so borovke vodile z 10:6 in nasprotnice se niso mogle nikakor upirati, njihovi boljši igri. Vendar se je premoč tržaških deklet kar na lepem izgubila, delala so napake tako v napadu kot v obrambi, da ne govorimo o servisu. Tudi v začetku drugega seta so borovke bile v premoči, saj so vodile kar s 6:0. Nato se v prvem nizu nekoliko popustile, vendar je bila razlika taka, da res niso mogle izgubiti.

O tretjem setu ni kaj povedati, kot da borovih igralok skoraj ne bi bilo na igrišču, medtem ko so nasprotnice od točke do točke vedno bolj rasle, tako da je premoč prešla na drugo stran mreže. Tudi v zadnjem, četrtim setu, so ponovile dobro igro v začetku, a v končnici seta so popustile.

Cepprav so se dekleta vrnila brez zmage in smo opazili veliko napak, tako v napadu kot v obrambi (kar je odraz nezadostnega števila treningov in dejstva, da niso še uigrane) smo lahko zadovoljni z mladimi silami, saj sta Mirjam Klemš in Elena Maver popolnoma zadovo-

KOŠARKA

Jadran povsem zadovoljil in zaslužno zmagal

Doma je premagal moštvo Sysdata - Mladi odlični - Marko Ban (31 točk) najboljši strelec

JADRAN - SYSDATA CENTO 99:89 (52:39)
JADRAN: Gulić 15, Ivo Starec 2, Klavdij Starec 2, Ban 31, Vitez 25, Žerjal 4, Kraus, Daneu 1, Vremec 2, Rauber 12.
SYSDATA CENTO: Borsari, Muzza 11, Galassi 6, Bernagosa 8, Biccaglia 8, Cortese 21, Cifelli 4, Sacco 8, Zanelli 7, Tinti 16.
SODNIKA: Pavan in Bilato (Padova)
PROSTI METI: Jadran 29:37; Sysdata 19:28. PET OSEBNIH NAPAČ: Galassi (35), Kraus (36), Zanelli (38). GLEDALCEV: 1.500

Z zelo dobro igro je Jadran sinoči v šestem kolu tretjeligaške italijanske prvenstva zaslužno premagal moštvo Sysdata Cento in tako osvojil četrti prazni točk. Jadranovci so povsem zaslužno premagali sinočnjega nasprotnika, saj so bili v vseh elementih igre boljši.

Nasli košarkarji so začeli z dokaj nenavadno postavbo: Gulić, Žerjal, Ban, Vitez in Rauber. Spilchajova poteza pa je bila povsem posrečena, saj so jadranovci takoj visoko povedli. V 5. min. je bil izid 12:4, v 10. min. 31:16, v 15. min. pa 41:24 za naše. Skratka, že v uvodnih potezih je Jadran povsem zlorabil nasprotnikov odpor in si praktično že tedaj tudi zagotovil zmago. Že po 10. min. je sicer Spilchaj zamenjal nekaj igralcev,

prednost Jadrana pa se ni spreminila.

V drugem polčasu ni stopil na igrišče Peter Žerjal zaradi «stare» bolečine v hrbtu. Jadranovci pa s tem delu niso igrali tako zagriženo in odločno kot v prvem. Slabši so bili tudi pri metu na koš, vsekakor nikdar ni bilo dvoma o jadranovcih, vodili s 85:55. Spilchaj je tedaj poslal na igrišče vse tri mladince. Začel se je lov na «stotice», ki pa je dal le ta rezultat, da jadranovci v zadnjih treh minutah ni-

Jadranovec Sandi Rauber

so dosegli niti enega koša, gostje pa so znatno ublažili poraz.

Od posameznikov gre pohvaliti mlada Gulića in Rauberja, ki sta precej igrala in povsem izpolnila svoje naloge. Razveseljivo je tudi, da se Marko Ban vrača v najboljšo formo. Z 31 točkami je bil najboljši strelec srečanja. Kot vedno pa je odlično igral tudi Boris Vitez.

Sicer pa gre pohvaliti vse moštvo, ki se vrača v «stare» forme. V prihodnjem kolu bodo jadranovci igrali v San Donaju proti Canelli, to je proti neposrednemu tekmeču za uvrstitev v «play-off». Tekma bo v nedeljo, 14. novembra ob 17.30. (Niko)

Tudi Vilas v polfinalu

BALTIMORE - Na mednarodnem teniskem turnirju v Baltimoru, veljavem za «grand prix», se bo v

polfinalu Argentinec Vilas pomeril z Američanom Ariasom. V drugem polfinalu bosta igrala Američan Kurren in Avstralec Paul McNamee.

SAH

Na olimpiadi v Luzernu

Nepričakovan poraz
Jugoslavije proti ČSSR

V dvoboju 7. kola na šahovski olimpiadi v Luzernu je Češkoslovaška nepričakovano premagala Jugoslavijo z 2,5:1,5. Čeprav so imeli jugoslovanski igralci veliko priložnosti za končno zmago, saj je imel Ivanović pozicijsko premoč v partiji s Fapčnikom, potem, ko so partije Ljubović - Hort, Gligorić - Mekal in Hulak - Jansa končale z remijem. Ivanović je napravil v zadnjih potezih pred prekinitvijo velikega napaka in je reprezentanca Jugoslavije doživela že tretji poraz z rezultatom 1,5:2,5 po nesrečno izgubljenih dvobojih s Sovjetsko zvezo in Argentino.

Svetovni prvak Karpov je v sedmem kolu spet počival, v dvoboju z Zvezno republiko Nemčijo. Kasparov in Hübner sta na prvi deski remizirala, Sovjetska zveza pa je pred novo zmago, s katero si bo utrdila položaj na vrhu lestvice.

REZULTATI 7. KOLA

Sovjetska zveza - ZRN 2:1 (1). ZDA - Nizozemska 2:1 (1). Kanada - Anglija 2,5:1,5. Češkoslovaška - Jugoslavija 2,5:1,5 (Hort - Ljubović remi, Stačnik - Ivanović 1:0, Jansa - Hulak remi); Madžarska - Danska 2,5:0,5 (1).

Ljubović je po 7. kolu resen kandidat za igralca z najboljšim rezultatom na prvi deski, saj je dosegel osvojitve šest točk, kar je do sedaj izredno rezultat, zdaj pa seveda jugoslovanskega velmojstva skoraj zagotovo še težke partije s Hübnerjem, Drawnom, Larsenom in Portischem, če nastajemo nekatere slovišnje igralce na prvih deskah. Karpov je dosegel remiziral s Serawanom, Ljubovićem in Timmenom. (A. P.)

KOŠARKA

SINOČI V PROMOCIJSKEM PRVENSTVU

Boru Radenski slovenski derbi

Borovci odločno boljši - Valter Ban (Kontovel) dosegel kar 40 točk

BOR RADENSKA - KONTOVEL 107:78 (54:34)
BOR RADENSKA: Furlan 7 (1:3), Vatovec 28 (2:3), Race 12, Čok 4 (2:3), Zobeč 5 (1:6), Klobas 18 (2:3), Bruno Kneipp 15 (3:5), Maver 9 (3:8), Krečič 3 (1:2), Fegaz 6.
KONTOVEL: Ban 40 (4:4), Štoka 11 (5:8), Bukavec 2, Renato Kneipp 2, Udovič 6 (2:3), Čuk 10 (2:5), Starec 5 (1:8), Daneu, Prašelj (0:3), Lisjak 2.

SODNIKA: Fegaz in Štefi iz Trsta
PROSTI METI: Bor Radenska 15:33; Kontovel 14:31. OSEBNE NAPAČE: Bor Radenska 23; Kontovel 23. PET OSEBNIH NAPAČ: Klobas (39). GLEDALCEV: 50.

Košarkarji Bora Radenske se sinoči v prvem kolu promocijskega košarskega prvenstva niso pustili presenetiti, zanesljivo so osvojili slovenski derbi proti Kontovelu in tako osvojili prvi prvenstveni točk.

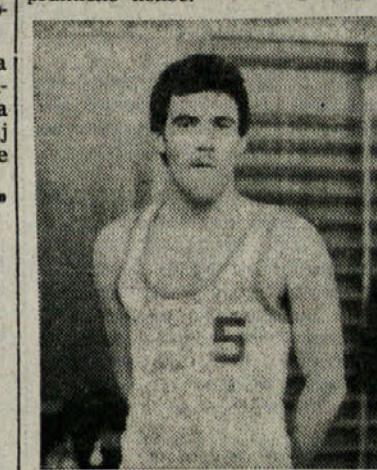
Zmaga borovcev, ki sicer jasno kaže sam končni izid, je bila povsem zaslušana. Trener Ožbolt namreč lahko računa na kombinirano moštvo mladih in «veteranov», ki bi se lahko, ob seveda temeljitih treningih, borila za sam vrh tega prvenstva. Ob mladih, kot so Maver, Furlan in Čok, igrajo «veterani» Klobas, Vatovec, Bruno Kneipp in drugi, ki so bili sinoči za pozitivne Kovelce pretrd oreh.

Moštvo trenerja Stojana Kafola je skušalo s poštenovalno igro zaustavljati razigrane borovce, toda zaman. Leti so bili namreč dokaj točni pri metu koš (pri tem se je

še posebno odlikoval Valter Vatovec, ki je v prvem polčasu dosegel kar 20 točk).

Po drugi strani pa je skoraj vse breme Kovelcevo moštva nosil Valter Ban, ki je bil pri metu praktično neposredni igri in je na koncu zbral kar 40 točk. Zelo dobro pa je pri Kontovelcih igral tudi mladi Štoka, ki se je hrabro boril pod košem.

Borovci so takoj povedli in razliko v košarštvu začeli. V 8. min. je bilo namreč stanje že 30:14, ob koncu polčasa pa kar 54:34. Jasno je bilo, da je bilo že tedaj tekme praktično konec.

V. Ban je sinoči dosegel kar 40 točk

V nadaljevanju pa se slika na igrišču ni bistveno spremenila in borovci so tako dosegli visoko zmago. Trener Bora Radenske Rajko Ožbolt je takole dejal po tekmi: «Zlahkot smo zmagali, vseeno pa smo zagrešili preveč napak, ki bi bile lahko proti močnejšemu nasprotniku tudi odločilne.»

Stojan Kafol, Kontovelov trener pa je menil: «Z dvema treningoma res ni bilo pričakovati kaj več. Kljub visokemu porazu pa nekaj pozitivnega smo le pokazali. Najprej bi omenil odlično igro Bana in mladega Štoka, obenem pa sem prepričan, da z dobrim treningom bomo lahko marsikateremu prekrizali račune.» (bl)

Prihodno nedeljo
POP SK Kras

Zgodnja jesen je čas, ko si narava nadene pravo živo paleto opojnih barv. Ob teh naravnih čarih bodo lahko prihodno nedeljo uživali udeleženci planinsko - orientacijskega pohoda, ki ga bo v Zgoniku priredil rekreacijski odsek SK Kras.

Športna šola Trst
sporoča, da je v teku skupna vadba za dveletne in triletno otroke skupaj s starši. Vadbene ure so ob ponedeljskih in četrtnih od 17. do 18. ure na stadionu «1. maj» v Trstu, Vrdskega c. 7. (telefon 51-377).

Obdobja sekcijskega
ŠD Juventina

obvešča, da so treninjske odbojke ob torkih in petkih od 17.30 do 19.30. Vpisovanje se lahko letniki '68, '69, '70 in '71 pred začetkom treninga.

ŠD Sokol
obvešča, da je v teku vpisovanje za tečaj otroške telovadbe vsak dan od 15. do 16. ure v društvenih prostorih. Tečaj bo vodil prof. Stanislav Kojanec.

Odsek za otroško telovadbo SK Kras
obvešča, da se pričenja tečaj telovadbe za predšolske otroke in za osnovnošolske zgošniške občine z naslednjim urnikom: jutri, 8. novembra, od 16.00 do 17.00 osnovnošolske prve stopnje; v torek, 9. t. m., od 16.00 do 16.45 predšolski otroci; v četrtek, 11. t. m., osnovnošolske druge stopnje od 16.15 do 17.15.

Kdor se ni vpisal, lahko to opravi na prvem srečanju.

ŠZ BOR - NAMIZNI TENIS
vabi začetnike, mladino in stare igralce na treninge, ki so ob srečanju v petkih, od 17.30 do 20. ure v telovadnici na liceju D. Prešernu.

ODBOJKA

V ŽENSKI C-1 LIGI

Sloga slabo začela

Sinoči je v Gorici osvojila le niz

Fiat Comolli - Sloga 3:1
(15:9, 9:15; 15:9; 15:8)

SLOGA: Čuk, Maruška, Mira in Neva Grčić, Hrovat Kalan, Lucča, Milena in Tiziana Krizmančič, Malalan, Suzana in Valentina Vidali. V prvem kolu so slogašice doživele v Gorici zaskrben poraz. Domačinke so se predstavile kot zelo hudo odločno celoto, ki se zlasti odlikuje v odlični obrambi. Sloga proti takemu nasprotniku ni našla dovolj učinkovite igre. Naša dekleta so zlasti grešile pri prvih žogah, s čimer so zmanjšale tudi učinkovitost napada. Proti sinočnjemu nasprotniku bi morala Sloga igrati na moč, kar pa ji to ni uspelo, je bil poraz žal neizbežen.

INKA

ATLETIKA

Južnoafričan Maree najhitrejši v Rimu

RIM - Na mednarodni atletski prireditvi v teku na eno miljo v Rimu je zmagal Južnoafričan Sidney Maree s časom 4'05"9. Za njim sta na cilj prispela Irec Ray Flynn (4'06"5) ter Eammon Coghlan, prav tako iz Irske (4'09"1). Na četrto mesto se je uvrstil Italijan Tonino Viali s časom 4'11"2.

Med ženskami je prvo mesto zasedla Američanka Francie Larrieu (4'37"4) pred rojakinjo Darlene Novozelanki Loriane Moller 4 minute 40"5. Četrta je bila Italijanka Margherita Gargano (4'41"").

ACAPULCO - V prvem kolu mednarodnega mladinskega nogometnega turnirja «Joao Havelange» sta Mehika in Kostarika izenačili 1:1, prav tako brez zmagovalca pa se je končala tekma med Brazilijo in Avstralijo (2:2).

VAM PREDSTAVI
vse za šport in prosti čas

Papi Sport
VEČ ŠPORTA - VEČ ZDRAVJA
Briški - Girandole 42/B

DANES
NEDELJA, 7. NOVEMBRA 1982

KOŠARKA
TROJEVA MESTA TRST

9.00 na Kontovelu: Kontovel - Servolana (dečki); 11.00 na Kontovelu: Kontovel - Servolana (dečki)

Sokol - Club Altura 3:0
(15:7, 15:7, 15:8)

SOKOL: Legiša, Gruđen, Rudež, Radečić, M. in A. Jazbec, Ušaj, P. Piga in Pertot.

Sokol je pokazal boljšo igro, vendar bi se lahko še bolj potrdil. Zaradi mraza igralke niso bile tako gibljive, kar je preprečilo zanesljivo igro v napadu. Kljub temu pa

CASTEL

Drevored XX Settembre 67/b
telefon: 573098 - TRST

STEDILNIKI S CENTRALNIM GREJENJEM NA PREMAG IN DRVA ALI NA PLIN
od 12.000 Kcal. do 25.000 Kcal.

Instalacije in naprave za centralno greje

KOŠARKA

DANES V PRVI ITALIJANSKI LIGI

Goričani doma, Tržačani v Vareseju

Derbi kola bo v Milanu med državnim prvakom Billyjem in Scavolinijem

Goriški in tržaški košarkarji bodo danes v prvi italijanski ligi pred izjemno težko nalogo.

San Benedetto bo namreč igral proti turkumsko Berloniju, ki je trenutno drugi na lestvici. Goričani bi seveda zmagali še kako zaželeli, saj so trenutno predzadnji na prvenstveni razpredelnici in zato nujno potrebujejo točk.

Pred skoraj «nemogočo» nalogo pa je tržaški Bic, ki bo le z enim Američanom (Robinsonom) gostoval v Vareseju, kjer se bo pomeril s Cavigio, ki uvršča med drugim odličnega Mageja.

Derbi današnjega, 9. kola, bo v Milanu. Igrala bosta državni prvak in podprvak, oziroma Scavolini. Favoriti v tem srečanju so Milančani, saj bodo Skansijevo moštvo verjetno igralo brez Kicanovića, ki se ni povsem navedel po nedeljski poškodbi.

DANASNJI SPORED (17.30)
San Benedetto - Berloni; Cavigio - Bic; Billy - Scavolini; Honky - Cidneo; Peroni - Binova; Lebole - Latte Sole; Bancoroma - Carrera; Sindudney - Ford.

10.30 na Proseku: Primorje - Montebello

12.45 v Ul. Carsia: CGS - Zanja; 10.30 v Trebbah: Primorje - Opicina; 12.00 v Križu: Vesna - Rojanese.

10.30 v Reputu: Kras - Supercapfe; 9.00 v Dolini: Breg - S. Luigi; 11.00 v Krimu: Cormones B - Sovodnje; 11.00 v Štandreu: Juventus - Pro Farrar

10.00 v Leccu: Canottieri - Kras

9.30 pri Banih: nastopajo Kontovel Electronic Shop, Sokol, Brda in Sloga

10.00 v Novi Gorici: nastopajo Kral, Nova Gorica in Bor.

10.30 na Proseku: Primorje - Montebello

12.45 v Ul. Carsia: CGS - Zanja; 10.30 v Trebbah: Primorje - Opicina; 12.00 v Križu: Vesna - Rojanese.

10.30 v Reputu: Kras - Supercapfe; 9.00 v Dolini: Breg - S. Luigi; 11.00 v Krimu: Cormones B - Sovodnje; 11.00 v Štandreu: Juventus - Pro Farrar

10.00 v Leccu: Canottieri - Kras

9.30 pri Banih: nastopajo Kontovel Electronic Shop, Sokol, Brda in Sloga

10.00 v Novi Gorici: nastopajo Kral, Nova Gorica in Bor.

IZIDI 7. KOLA

Olimpija - Borac 109:107
Jugoplastika - Partizan 114:82
Bosna - Crvena zvezda 94:89
Radnički - Budućnost 108:63

Danes
Zadar - Šibenika
Kvarner - Cibona

NOGOMET

1. JUGOSLOVANSKA LIGA
Olimpija končno
pred novo zmago?

V 14. kolu prve jugoslovanske nogometne lige bo danes ljubljanska Olimpija, ki je odlično startala in nato po vrsti porazov zadržala na 16. mestu prvenstvene razpredelnice, igrala doma proti Osijeku. Če

VSA OPREMA ZA

SMUČANJE

IN VETROVKE IZ GOSJEJA PUHA

IZREDNE
CENE & KAKOVOST

• velika izbira vetrovk • tehnične in termične hlače • ženski, moški in otroški kompleti • jopiči in plašči iz gosjeja puha - Vse to le pri:

SPORT PRIX

VELEBLAGOVNICA ZA ŠPORT FERNETIČI 24

Ermenegildo Zegna

salko
ORIGINAL LODEN TROUSERS

LA CHEMISE LACOSTE

MacDougall of Scotland

Eminence[®] HOM BALLARINI[®] DAKS[®]
OVERCOATS RAINCOATS SIMPSON LONDON

Loden Frey MÜNCHEN

Breco's Ballantyne Aquascutum
Leader in Leather SCOTLAND OF LONDON